Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὴν Α' Τριμηνίαν τοῦ 1944, (Ἰανουάριος—Μάρτιος) δραχμαὶ 50.000. Ἐτήσιοι ἢ ἑξάμηνοι συνδρομαὶ ἀπαράδεκτοι. Τὸ φύλλον δραχ. 5 000.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαί, τσέκ κτλ.) ἀνωνύμως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Εὐριπίδου, 42. — Ἀθήνας».

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1870-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝ. Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 5ος | *Ἀθῆναι, 19 καὶ 26 Φεβρουαρίου 1944* | *Ἔτος 66ον—Ἀριθ. 8—9*

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μυθιστόρημα LOUIS BERTRAND τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας
Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Φοβόταν ἴσως μήν προκαλέση ταραχές, γιατὶ ὁ Κυπριανὸς ἦταν πολὺ δημοφιλὴς καὶ στοὺς ἐθνικοὺς ἀκόμη, κι' ἐξ ἄλλου ἦταν ἀπὸ τὶς διαπρεπέστερες προσωπικότητες τῆς Καρχηδόνος. Δίχως ἄλλο θὰ δοκίμαζε νὰ τὸν σώση βάζοντας ὅλη του τὴ διπλωματία καὶ χρησιμοποιώντας ὅλη του τὴν πειστικότητα, μὲ ἀμοιβαῖες ὑποχωρήσεις ποὺ θὰ ἀφαιροῦσαν κιόλας κάθε πρόσχημα γιὰ λαϊκὲς ἐκδηλώσεις. Ἂν πάλι ὁ Ἐπίσκοπος ἐπέμενε στὴν ἄρνησή του, θὰ δοκίμαζε νὰ τὸν θανατώση ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἀθόρυβα. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο τὸν πῆρε νύχτα καὶ ἀπὸ δρόμους ἐξωτερικούς. Ὁπωσδήποτε τούτη τὴ στιγμὴ ὁ Κυπριανὸς βρισκόταν στὸ πραιτώριο. Ἔκεῖ ἔπρεπε τώρα νὰ τρέξη τὸ ταχύτερο.

Ὡστόσο ὁ Καικίλιος δὲν μπόρεσε νὰ προχωρήση ὅσο γρήγορα ἐπιθυμοῦσε. Ὅσο πλησίαζε στὸ κέντρο τῆς πολιτείας, παρατηροῦσε ὅλο καὶ περισσότερο κόσμο ποὺ τραβοῦσε τὸν ἴδιο δρόμο μ' αὐτόν, κι' ὅταν ἔφθασε στὸ ἀμφιθέατρο, τὸ πλῆθος εἶχε γίνει πιὰ ἀδιαπέραστο. Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκε μήπως ἔδιναν θηριομαχίες καὶ ἡ καρδιά του σφίχτηκε ἀπὸ τὴν ἀγωνία, ὅταν θυμήθηκε τὴν παλιὰ κραυγὴ τοῦ πλήθους: «εἰς τοὺς λέοντας ὁ Κυπριανός!» Ὕστερα ὅμως θυμήθηκε πὼς οἱ ἐθνικοὶ γιόρταζαν τὶς γιορτὲς τοῦ τρυγητοῦ, τὰ Βακχανάλια τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ τότε ἡ πρόθεση τοῦ Γαλερίου Μαξίμου τοῦ παρουσιάστηκε πιὸ καθαρή: ὁ ἀνθύπατος διάλεξε ξεπίτηδες αὐτὴν τὴν ἡμέρα γιὰ τὸν Κυπριανό, ὥστε τὸ περιστατικὸ αὐτὸ νὰ περάση ἀπορατήρητο μέσα στὶς γιορτὲς καὶ τὰ πανηγύρια. Μὲ μεγάλη δυσκολία ὁ Καικίλιος ἄνοιξε δρόμο ὥς τὸ ἀνάκτορο τοῦ ἀνθυπάτου, ὅπου ἕνας φρουρὸς τὸν πληροφόρησε ὅτι ὁ ἀνθύπατος εἶχε ἀδιαθετήσει καὶ βρισκόταν στὴν παραθαλάσσια ἐπαυλή του, κοντὰ στὸ πεδίον τοῦ Σεξτίου. Ὁ Καικίλιος ἔνιωσε πάλι τὴν καρδιά του νὰ σφίγγεται. Ἦταν φανερό: ἐνόσῳ ὁ κόσμος θὰ ἦταν ἀπασχολημένος μὲ τὶς γιορτές, ὁ Μάξιμος θ' ἀποκεφάλιζε χωρὶς θόρυβο τὸν Κυπριανὸ στὸ ἔρημο καὶ ἀπόμερο πεδίον τοῦ Σεξτίου. Ἀλαλιασμένος, ἔξαλλος, πήδησε στ' ἄλογό του καὶ ἐπεχείρησε νὰ περάση μέσα ἀπὸ τὴν πυκνὴ μᾶζα τοῦ πλήθους. Ὁ κόσμος ἀγανάκτησε καὶ ἄρχισε νὰ τὸν βρίζη. Ἕνας δεκυρίων ἔτρεξε καὶ τὸν διέταξε νὰ μείνη ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν ὥσπου νὰ περάση ἡ ἑορτάσιμη πομπή. Ἀναγκάστηκε νὰ σταθῆ ἀκίνητος μέσα στὸ πλῆθος καὶ νὰ παρακολουθήση ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὥς τὸ τέλος, δίχως νὰ χάση καμμιὰ λεπτομέρεια, τὴν ὀργιαστικὴ αὐτὴ παρέλαση, ποὺ ἔδειχνε τὴν εἰδωλολατρικὴ λατρεία σὲ ὅ,τι πιὸ βάρβαρο καὶ πιὸ ποταπὸ εἶχε μέσα της, στὴ γιορτὴ αὐτὴ τοῦ κρασιοῦ ποὺ μεταμόρφωνε τὸν ἄνθρωπο σὲ ἀναίσθητο κτῆνος.

«Πολυαγαπημένε μου ἀδελφέ, ὁ ἐρχομός σου μοῦ κάνει μεγάλη χαρά». (Σελ. 88, στ. β').

Ὅταν ἡ παρέλαση τελείωσε, κατὰ τὸ ἡλιοβασίλεμα, ὁ Καικίλιος ποὺ ἔτρεχε μὲ καλπασμὸ πρὸς τὴν ἐπαυλη, ἔβλεπε ὥρα πολλὴ στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα τὶς γιγάντιες σιλουέτες τῶν ἱερῶν εἰδώλων ποὺ εἶχαν λάβει μέρος στὴν παρέλαση. Καὶ μὲ τὴ σκέψη του στραμμένη πρὸς τὸν μελλοθάνατο φίλο του, ἐνόμιζε πὼς ἔβλεπε ὅλους τοὺς θεοὺς τῆς Ἀφρικῆς νὰ ὀφώνουνται ἄγριοι καὶ ἀπειλητικοὶ γιὰ νὰ καταβάλουν τὸν ἀθλητὴ τοῦ Χριστοῦ.

Φτάνοντας στὸ πεδίον τοῦ Σεξτίου ὁ Καικίλιος ἀναγκάστηκε γιὰ δεύτερη φορὰ νὰ γυρίση πίσω. Ὁ Κυπριανὸς δὲν βρισκόταν πιὰ ἐκεῖ. Ἕνας στράτωρ πείσθηκε ἀπὸ τὸν Τρόφιμο, ποὺ ἀναγκάσθηκε νὰ βάλη τὸ χέρι του βαθειὰ στὸ πουγγί του, νὰ τὸν πληροφορήση ὅτι ὁ Γαλέριος ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἀδιάθετος καὶ δὲν μπόρεσε ν' ἀνακρίνη τὸν ἐπίσκοπο τῶν χριστιανῶν. Ἡ ἀνά-

κριση εἶχε ἀναβληθῆ γιὰ τὴν ἐπομένη. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κατηγορούμενος βρισκόταν ὑπὸ τὴν φύλαξη ἑνὸς ἀξιωματικοῦ, ποὺ τὸν εἶχε πάει στὸ σπίτι του στὴν Καρχηδόνα, στὴν ὁδὸν Κρόνου. Ἐκεῖ θὰ περνοῦσε τὴ νύχτα του, μᾶλλον σὰν φιλοξενούμενος παρὰ σὰν ὑπόδικος.

Οἱ ἐξηγήσεις αὐτὲς ἐνίσχυσαν καὶ πάλι τὴν ἰδέα ποὺ εἶχε σχηματίσει ὁ Καικίλιος ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ὅτι ὁ Γαλέριος Μάξιμος ἐπιζητοῦσε νὰ σώσῃ τὸν Κυπριανό. Ὄχι μόνον ἀνέβαλε τὴν ἀνάκριση γιὰ τὴν ἑπομένη, ἀλλὰ κι' ἐπέβαλε στὸν Κυπριανὸ μιὰ ἐντελῶς ἐπιφανειακὴ φρούρηση, σὰ νὰ ἤθελε νὰ ὑποβάλῃ στὸν ἐπίσκοπο καὶ στοὺς φίλους του τὴν ἰδέα νὰ τὸν φυγαδεύσουν.

Ὡστόσο τὸ μυστήριο ποὺ σκέπαζε τὴ σύλληψη τοῦ Ἐπισκόπου εἶχε ἀρχίσει νὰ φανερώνεται. Ὅσο πλησίαζε ὁ Καικίλιος πρὸς τὸ κέντρο τῆς πολιτείας, τόσο μεγαλύτερη ταραχὴ καὶ ἀναβρασμὸ παρατηροῦσε. Ὅταν ἔφθασε στὴν ὁδὸν Κρόνου, ἀναγκάστηκε νὰ ξεπεζέψῃ. Τόσο πλῆθος εἶχε μαζευθῆ, ποὺ ὁ δρόμος εἶχε καταντήσει ἀδιάβατος. Μπροστὰ στὸ σπίτι τοῦ ἀξιωματικοῦ ὁ συνωστισμὸς ἦταν ἀφάνταστος. Ὁ κόσμος εἶχε πλημμυρίσει τὴ στοὰ τοῦ ἀντικρυνοῦ ναοῦ τοῦ Κρόνου. Πολλοὶ εἶχαν τὴν ἀπόφαση νὰ περάσουν ἐκεῖ τὴ νύχτα τους κι' εἶχαν φέρει ἀπὸ τὸ σπίτι τους μαξιλάρια καὶ σκεπάσματα. Εἶχαν μαζευθῆ ὁλόκληρες οἰκογένειες, μὲ τὰ παιδιά τους καὶ μὲ τοὺς ὑπηρέτες τους. Μερικοὶ ἀστυνομικοὶ ἐπιτηροῦσαν αὐτὴ τὴ συγκέντρωση, ἀλλὰ φοβόντας τὶς ταραχὲς περισσότερο ἀκόμη ἀπ' ὅ,τι τὶς φοβόταν ὁ ἀνθύπατος. Ἀλλωστε τὸ πλῆθος ἦταν ἥσυχο καὶ σιωπηλό. Τὶς ψυχὲς ὅλων ἔμοιαζε νὰ τὶς σκεπάζῃ βαρὺ πένθος.

Ὅταν ἔφθασε στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ, ὁ Καικίλιος βρέθηκε μπροστὰ στὸν θυρωρὸ ποὺ ἀρνήθηκε ἀπόλυτα νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ περάσῃ, γιατὶ εἶχε λάβει τὴ διαταγὴ νὰ μὴν ἀφήσῃ νὰ μποῦν ἄλλοι μέσα. Μπρὸς στὴν ἐπιμονὴ ὅμως τοῦ ἐπισκέπτη, ἐδέχθηκε νὰ φωνάξῃ τὸν διάκονο Πόντιο, ποὺ μόλις γνώρισε τὸν ἄρχοντα τῆς Κίρτας, τὸν παρέλαβε ἀμέσως γιὰ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ στὸν Κυπριανό.

Στὴ στενόχωρη αὐλὴ ὅπου βρισκόταν ὁ Ἐπίσκοπος εἶχε πραγματικὰ μαζευθῆ πολὺς κόσμος. Οἱ περισσότεροι ἦταν ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, συγκεντρωμένοι ὅλοι γύρω ἀπὸ τὸν πέτρινο πάγκο ὅπου καθόταν ὁ Κυπριανός. Ἐδλαβικὰ χέρια εἶχαν ντύσει τὸν πάγκο αὐτὸν μὲ πλούσια ὑφάσματα, μεταβάλλοντάς τον ἔτσι σ' ἐπισκοπικὸ θρόνο. Ὁ Ἐπίσκοπος φερόταν τόσο ἄνετα, σὰν νὰ βρισκόταν στὸ ἴδιο του τὸ σπίτι. Ὁ ἀξιωματικὸς ἀπὸ λεπτότητα δὲν παρουσιαζόταν καθόλου. Μόνο ποῦ καὶ ποῦ κανένας ὑπηρέτης ἢ καμμία δούλη ἀνασήκωναν ἐλαφρὰ μιὰ κουρτίνα γιὰ νὰ ἰδοῦν.

Μόλις ὁ Κυπριανὸς ἀντίκρυσε τὸν Καικίλιο, σηκώθηκε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ. Ἡ ἔκφρασή του ἦταν ἤρεμη καὶ χαμογελαστή. Ἡ σοβαρὴ σεβάσμια μορφή του διατηροῦσε τὴ συνηθισμένη της γαλήνη. Ὑποδέχθηκε τὸν φίλο του μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά του, λέγοντας :

— Πολυαγαπημένε μου ἀδελφέ, ὁ ἐρχομός σου μοῦ κάνει μεγάλη χαρά. Ἀλλὰ τὸ ξέρεις πὼς ἄλλοῦ σὲ περιμένω νὰ συναντηθοῦμε.

Κι' ἀφοῦ τὸν φίλησε, πρόσθεσε :

— Ἡ εἰρήνη τοῦ Κυρίου ἂς εἶναι μαζί σου !

Ὁ τάνος τοῦ Ἐπισκόπου ἦταν ξεπίτηδες ἀπρόσωπος καὶ ἱερατικός. Τὰ χέρια του ἄφησαν τοὺς ὤμους τοῦ Καικίλιου καὶ ἀπομακρύνθηκε ἀπαλὰ ἀπὸ κοντά του, ὡσὰν νὰ τοῦ ἔδειχνε ὅτι δὲν ἦταν ὁ φίλος ποὺ τοῦ μιλοῦσε, ἀλλὰ ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ κοινὸς πατέρας τοῦ ποιμνίου. Ὁ Καικίλιος τὸ ἔνοιωσε ἀμέσως, κι' αὐτὸ ἦταν ἕνα δυνατὸ χτύπημα γιὰ τὴν ἐγωϊστικὴ καὶ ζηλότυπη ἀγάπη του. Τὸν ἀποξένωναν ἀπὸ τὸν φίλο του. Δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ ἐξομολογηθῆ τὴν ταραχὴ καὶ τὰ βάσανα τῆς ψυχῆς του, νὰ τὸν συμβουλευθῆ γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσαν, προπάντων γιὰ τὸ ζήτημα τῆς Βιρζίλ. Τοὺς ἀπεχθανόταν αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, αὐτοὺς τοὺς ξένους, τοὺς ἄγνωστους, ποὺ τοῦ ἔκλεβαν τὰ τελευταῖα λόγια, τὶς τελευταῖες στιγμὲς τοῦ πιὸ ἀγαπητοῦ του φίλου. Μὰ δὲν εἶχαν κι' αὐτοὶ δικαιώματα ; Αὐτοὶ ἀντιπροσώπευαν τὴν ἐκκλησία τῆς Καρχηδόνος, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ τοῦ ἱεράρχη καὶ τελειώνοντας στοὺς πιὸ ξεχωριστοὺς προύχοντας τῆς χώρας, ἀπὸ τὸν Ἰάδειρο τὸν μουλαρᾶ, ποὺ συνώδευε τὸν Κυπριανὸ σ' ὅλες του τὶς περιοδεῖες, ὡς τὸν Στράτωνα τὸν πλουσιώτερο τραπεζίτη τῆς Καρχηδόνος. Ὅλοι αὐτοὶ γνωρίζονταν, ἔδιναν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὸν ἀδελφικὸ ἀσπασμό, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ δγάλουν ἀληθινὴ τὴν κατηγορία τῶν ἐθνικῶν : «Γιὰ ἴδες πόσο εἶναι ἀγαπημένοι». Ὅλα στὴ στάση τους καὶ στὰ λόγια τους ἔδειχναν πόσο στενὰ ἦταν ἑνωμένοι μεταξύ τους, πόση ἀκλόνητη σταθερότητα εἶχαν, πόση ἀλληλεγγύη καὶ ἀδελφωσύνη.

Ὡστόσο, παρ' ὅλη αὐτὴ τὴ φαινομενικὴ ἰσότητα, οἱ διωγμοὶ χτυποῦσαν σκληρότερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τοὺς ταπεινοὺς ἀνθρώπους, τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς δυστυχισμένους. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ ἤθελαν ν' ἀποφύγῃ ὁ Κυπριανὸς τὸ μαρτύριο. ὥστε μὲ τὸ παράδειγμά του νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ καὶ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ διακηρύξουν τὴν πίστη τους μὲ τὸ θάνατό τους. Μαζεμένοι γύρω του, τὸν ἐξώρκιζαν νὰ φύγῃ, ἀφοῦ μποροῦσε ἀκόμη νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ οἱ ἀρχὲς ἔκαναν στραβὰ μάτια. Ὁ Ἰάδειρος, ποὺ εἶχε περάσει βασανιστήρια κατὰ τοὺς διωγμοὺς τοῦ Δεκίου καὶ ποὺ οἱ πιστοὶ τοῦ ἔδειχναν ἐξαιρετικὴ ἐκτίμηση, ἦταν πιὸ θερμὸς στὰ παρακάλια του ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Γονατιστὸς μπρὸς στὸν Ἐπίσκοπο, τὸν παρακαλοῦσε μὲ τὴ χοντρὴ φωνή του ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὴν μαλακώσῃ :

— Ἅγιε πάτερ, ἤρθαμε νὰ σὲ ἰδοῦμε γιὰ τελευταία φορά, μὰ θέλουμε νὰ σὲ σώσουμε. Ξέρουμε πὼς ἀρνεῖσαι. Σὲ ἱκετεύω, σὲ ἱκετεύουμε ὅλοι μας, μεῖνε στὴ ζωὴ γιὰ χάρη μας. Σ' ἔχουμε ἀνάγκη. Κι' οἱ ἐθνικοὶ ἀκόμη ἐπιθυμοῦν νὰ σωθῆς.

Ὁ τραπεζίτης Στράτων ἔκρινε πὼς ἦταν ἡ στιγμὴ νὰ μπῆ κι' αὐτὸς στὴ μέση :

— Ἂν τὸ θελήσῃς, εἶπε, ἔχομε ἕτοιμα τὰ χρήματα γιὰ τὸ ταξίδι σου. Τὸ ἁμάξι, τ' ἄλογα εἶναι ἐδῶ κοντά. Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ πῆς ἕνα λόγο.

Ἀπὸ τοὺς τεχνίτες ὑψώθηκαν πολλὲς φωνὲς μαζί :

— Δέξου το, ἄγιε πάτερ ! Σ' ἐξορκίζουμε ! Σῶσε τὴ ζωή σου ! Σῶσε κι' ἐμᾶς. Γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ !

— Ἀκοῦς τί σοῦ λένε ; εἶπε ὁ Καικίλιος, κοιτάζοντας τὸν φίλο του σὰν νὰ τὸν μεμφόνταν τρυφερά.

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ Κυπριανός. Δὲν θὰ σώσω τὴ ζωή μου ἢ μᾶλλον θὰ τὴν σώσω γιὰ τὴν αἰώνια ζωή. Ἂν ἐγὼ λιποτακτήσω τὴν ὥρα τῆς μάχης, καὶ ἄλλοι θὰ μὲ μιμηθοῦν. Ἡ Ἐκκλησία προδομένη ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς της θὰ νικηθῆ. Ἄλλωστε γιατὶ κλαῖτε γιὰ μένα ; Δὲν βαδίζω πρὸς τὸν θάνατο, ἀλλὰ πρὸς τὸν θρίαμβο. Ὁ σεβαστὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός μου, ὁ πάπας Σίξτος τῆς Ρώμης, μοῦ ἄνοιξε τὸν δρόμο. Μόλις τώρα πληροφορήθηκα ὅτι ὁ δήμιος τὸν θανάτωσε ἐπάνω στὸν ἐπισκοπικό του θρόνο, μέσα στὴν κρύπτη τοῦ κοιμητηρίου, ὅπου ἐδίδασκε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ὅλο τὸ ἀκροατήριο ἔφριξε ἀπὸ ἀγανάκτηση καὶ θλίψη. Ὁ Κυπριανὸς συνέχισε μὲ τὴν ἤρεμη φωνή του :

— Ὁ Σίξτος ἐργάσθηκε λαμπρὰ γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Καὶ χαίρομαι πολὺ ποὺ στεφάνωσε μιὰ τόσο συνετὴ καὶ φωτισμένη διοίκηση μ' ἕνα τόσο τιμημένο τέλος. Πρέπει ὅμως νὰ νοιώσουμε καλὰ τὸ μάθημα ποὺ μᾶς δίνει. Μὴν πάρουμε τὸ μαρτύριό του ὡς παράδειγμα γιὰ νὰ προκαλοῦμε τοὺς ἐθνικούς. Ὁ πάπας Σίξτος ἀρνήθηκε νὰ ἐκτελέσῃ τὶς διαταγὲς μιᾶς ἄδικης ἐξουσίας, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐξερέθισε. Γιατὶ σᾶς τὸ ξαναλέω, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, δὲν πρέπει νὰ ἐπιζητοῦμε τὸν θάνατο, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίζουμε μὲ σταθερότητα, ὅταν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ἀποφύγουμε. Ὁ χριστιανὸς δὲν ἀποβλέπει πρὸς τὸν θάνατο ἀλλὰ πρὸς τὴν αἰωνία ζωή. Δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ στερηθοῦμε τὴν θνητὴ αὐτὴ ζωή, παρὰ μονάχα ὅταν μᾶς ἐμποδίζει νὰ κερδίσουμε τὴν ἄλλη.

Ὡστόσο ὁ Δελφῖνος, ὁ κουβικουλάριος ποὺ εἶχε πλησιάσει διακριτικὰ τὸν Ἐπίσκοπο, τὸν εἰδοποίησε μὲ χαμηλὴ φωνὴ πὼς τὸ δεῖπνο ἦταν ἕτοιμο καὶ τὸν ἐξώρκιζε νὰ βάλῃ κάτι στὸ στόμα του.

— Ἀλήθεια ! φώναξε ὁ Κυπριανός. Τὸ εἶχα ξεχάσει. Ἀγαπητοί μου, ἤρθε ἡ ὥρα νὰ γυρίσετε στὰ σπίτια σας καὶ νὰ ξεκουραστῆτε. Πηγαίνετε νὰ φᾶτε καὶ νὰ κοιμηθῆτε, ἀφοῦ αὐτὸς εἶναι ὁ νόμος ποὺ ἐπιβάλλει ἡ φύση, καὶ αὔριο ξαναγυρίστε πάλι ὅπως πάντα στὶς ἐργασίες σας. Σᾶς τὸ ξαναλέω γιὰ τελευταία φορά: Μὴν παραδίδεσθε. Περιμένετε πρῶτα νὰ σᾶς καταγγείλουν, νὰ σᾶς συλλάδουν. Τότε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα θὰ σᾶς ὁδηγήσῃ τί πρέπει νὰ κάνετε. Ποτὲ δὲν μᾶς ἀρνεῖται τὰ φῶτα του. Ἂν εἶναι νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά σας, θὰ ἔλθῃ. Καὶ τώρα πηγαίνετε ἐν εἰρήνῃ. Προπάντων μὴν κάνετε θόρυβο. Πῆτε σ' ἐκείνους ποὺ βρίσκονται ἔξω νὰ γυρίσουν στὰ σπίτια τους μὲ ἡσυχία.

Μιὰ μονόστομη σπαρακτικὴ φωνὴ ἀκούσθηκε στὸν ἀποχαιρετισμὸ τοῦ μάρτυρα :

— Χαῖρε, πατέρα μας. Νὰ μᾶς θυμᾶσαι !

Οἱ ἐργατικοὶ ποὺ συνωστίζονταν γύρω στὸν Κυπριανὸ ἔμοιαζαν σὰν νὰ ἤθελαν νὰ σχηματίσουν ἕνα τεῖχος μὲ τὰ σώματά τους. Γυναῖκες γονατισμένες φιλοῦσαν μὲ πάθος τὴν ἄκρη τῆς δαλματικῆς του. Πολλοὶ ἔκλαιγαν.

— Συγχώρησέ μας, πάτερ, δὲν κλαῖμε ἀπὸ λύπη, μὰ ἀπὸ χαρά.

— Τέκνα μου, εἶπε ὁ Ἐπίσκοπος, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς φιλήσω ὅλους· θὰ φιλήσω στὸ ὄνομα ὅλων σας τὸν Ἰάδειρο, ποὺ εἶναι ὁ παλαιότερος ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς.

Ὁ τραχὺς μουλαρᾶς, μὲ τὰ ἄγρια μάτια του μουσκεμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα, προχώρησε γιὰ νὰ δεχθῆ τὸ ἐπισκοπικὸ φίλημα. Σ' αὐτὸ τὸ θέαμα ἡ συγκίνηση τοῦ κόσμου κορυφώθηκε.

— Χαῖρε, πατέρα μας !

— Μὴ μᾶς ξεχνᾶς !

— Νὰ μᾶς θυμᾶσαι τὴν ὥρα τοῦ μαρτυρίου σου !

— Παιδιά μου, ἐσεῖς νὰ μὲ θυμᾶσαστε στὴν τράπεζα τοῦ Κυρίου, εἶπε ὁ Ἐπίσκοπος ἀποχαιρετώντας τους.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, οἱ ἐργάτες, ἔφευγαν ἀργὰ-ἀργά, σὰ νὰ ἤθελαν νὰ παρατείνουν τὴν παραμονή τους ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο. Σὲ λίγο δὲν ἔμειναν παρὰ καμμιὰ δεκαριὰ ἄνθρωποι, οἱ ὑπηρέτες καὶ οἱ πιὸ στενοὶ φίλοι τοῦ Ἐπισκόπου. Ὁ Καικίλιος, νομίζοντας τότε πὼς ἦταν ἡ κατάλληλη στιγμή, δοκίμασε νὰ πάρῃ τὸν Κυπριανὸ κατὰ μέρος.

— Σὲ παρακαλῶ, εἶπε, ἄκουσέ με μιὰ στιγμή.

— Βλέπεις αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ; εἶπε ὁ Ἐπίσκοπος, δείχνοντας τὸν κόσμο ποὺ ἔφευγε, εἶναι τὸ ποίμνιό μου. Ἐσένα ὅμως σ' ἔχω βάλει στὴν καρδιά μου.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ θέλησε νὰ ξαναγυρίσῃ πρὸς ἐκείνους ποὺ ἔμεναν.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γ'.—Ἀντωνία ἡ Κοκέττα

4.— Στὴ στιγμὴ ἤρθαν τὰ δίχτυα, καθένας πῆρε ἀπὸ ἕνα—ἑκτὸς βέβαια ἀπὸ τὴν Ἀντωνία — καὶ τὸ κυνήγι γύρω της ἄρχισε. Τί πλούσιο ποὺ ἦταν ! Σὲ λίγην ὥρα, τὰ ξαδέρφια της κι' ὁ ἀδερφός της ἔπιασαν τόσες πεταλοῦδες, ὅσες δὲν εἶχαν πιάσει ποτὲ στὴ ζωή τους ! Καὶ τὸ θαῦμα τὸ ἔκανε ἡ Ἀντωνία μὲ τὸ καπέλλο της, ποὺ τραβοῦσε τὰ φτερωτὰ ἔντομα σὰ μαγνήτης.

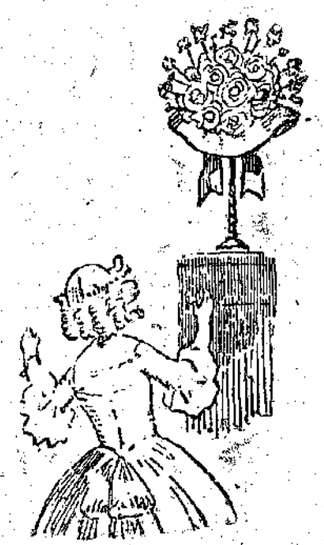

Ἡ Κοκέττα δὲν τὸ ἔβγαλε παρὰ μόνο ὅταν μπῆκαν στὴ βίλλα γιὰ νὰ καθήσουν στὸ τραπέζι. Ἦταν ὅλοι εὐχαριστημένοι κι' ἔφαγαν μὲ πολλὴ ὄρεξη. Ἔπειτα τραβήχτηκαν στὶς κάμαρές τους, χωριστὰ τ' ἀγόρια, χωριστὰ τὰ κορίτσια, γιὰ νὰ γδυθοῦν καὶ νὰναπαυθοῦν. Καὶ τἀπόγεμα πάλι, σηκώθηκαν καὶ ντύθηκαν, γιὰ νὰ κάνουν τὸν περίπατό τους στὸ πάρκο.

Ἀλλὰ ἡ Ἀντωνία ἔχασε τὸ καπέλλο της ! Δὲν τὸ βρῆκε ἐκεῖ ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει, κι' ἄρχισε νὰ ρωτᾷ μάνησυχία ποῦ ἦταν καὶ τί ἔγινε... «Στὸ διάδρομο, τῆς εἶπαν, στὸ πορτ-μαντώ. Πήγαινε νὰ τὸ πάρῃς». Ἔτρεξε κι' ἔμεινε ἐκστατικὴ μπροστὰ στὸ καπέλλο της ποὺ εἶχε γίνει ἀγνώριστο: Τὰ ξαδέρφια της, γιὰ νὰ τὴν πειράξουν, εἶχαν καρφώσει, πάνω ἀπὸ τὰ τριαντάφυλλα, ἕνα σωρὸ πεταλοῦδες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ εἶχαν πιάσει στὸ κυνήγι !

— Γιατί : γιατί ; ρωτοῦσε κλαίοντας σχεδὸν ἡ Ἀντωνία.

— Μὰ γιὰ νὰ βλέπουν τὶς πιασμένες πεταλοῦδες οἱ ἄλλες, οἱ ἐλεύθερες, καὶ νὰ σᾶφήνουν πιὰ ἥσυχη, τῆς ἀποκρίθηκαν πονηρὰ τὰ ξαδέρφια. Δὲν θὰ κάμουμε καὶ τἀπόγεμα κυνήγι. . .

Ἡ Ἀντωνία κατάλαβε πὼς τὴν κορόϊδευαν καὶ θύμωσε. Ὡστόσο πέταξε ἀπ' τὸ καπέλλο της τὶς καρφωμένες πεταλοῦδες, τὸ ἔσιαξε καὶ τὸ ξαναφόρεσε.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΟ "ΠΑΡΑΜΥΘΙ,,

["Ενας ἀπό τοὺς πιὸ ἀπιφανεῖς λογοτέχνες καὶ κριτικοὺς ποὺ ἔχουν βγεῖ ἀπὸ τὴν «Διάπλασι», εἶναι κι' ὁ κ. Κλέων Παράσχος, σύγχρονος σχεδὸν τοῦ Ναπολέοντα Λαπαθιώτη, τοῦ Τέλλου Ἄγρα, τοῦ Μιχαὴλ Στασινοπούλου κτλ. Τώρα, ὁ κ. Παράσχος δημοσιεύει στὴ «Νέα Ἑστία», μὲ τὸν τίτλο «Παραμύθι», ἀναμνήσεις κι' ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς του ζωῆς. Ζοῦσε τότε μὲ τὴν οἰκογένειά του στὴ Βάρνα κι' ἦταν συνδρομητὴς τῆς «Διαπλάσεως» ἀπὸ τοὺς πιὸ θερμοὺς καὶ πιστούς. Κι' ἀκοῦστε τὶς ἀναμνήσεις ποὺ ἔχουν ἀφήσει τὰ διαπλασιακὰ αὐτὰ χρόνια στὸ παλιὸ «Διαπλασόπουλο». Τ' ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ «Παραμύθι», ποὺ ἀναδημοσιεύονται παρακάτω, θὰ σᾶς εὐχαριστήσουν ξεχωριστά, γιατὶ τὰ «περασμένα» τοῦ κ. Παράσχου εἶναι γιὰ σᾶς «τωρινά», κι' ἀκόμα γιατί, αὐτὸν τὸν καιρό, παρακολουθεῖτε καὶ σεῖς ἕν' ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μυθιστορήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρν, τοῦ συγγραφέα ποὺ τὸν ἐμάγευε ὅταν βρισκόταν στὴ Βάρνα καὶ στὴν ἡλικία σας. — Σ.τ.Δ.].

Στὴ βιβλιοθήκη τοῦ πατέρα μου ὑπῆρχαν οἱ «Ἄθλιοι» καὶ ἡ «Κλειώ». Τοὺς τέσσερις ὅμως δεμένους μὲ φυστικὶ δέσιμο κομψοὺς τόμους τῶν «Ἀθλίων» καὶ τοὺς πέντε μεγάλους τόμους τῆς «Κλειῶς», τοῦ πολυτελέστατου εἰκονογραφημένου περιοδικοῦ, ποὺ ἐκδιδόταν στὴ Λειψία, τοὺς διάβασα ἀργότερα. Γύρω στὰ ἐννιὰ - δέκα χρόνια μου, καὶ μεγαλύτερος, ἐκεῖνο ποὺ διάβασα σχεδὸν ἀποκλειστικὰ καὶ μὲ ἀληθινὸ πάθος ἦταν τὰ μυθιστορήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρν. Τὰ διάβαζα καθὼς τὰ δημοσίευε ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων», ἀπὸ τεῦχος σὲ τεῦχος, τὰ διάβαζα καὶ ὁλάκερα σὲ παλιότερους τόμους της, ποὺ τοὺς παράγγελνα στὴν Ἀθήνα. Μὲ τί ἀδημονία ποὺ περίμενα τὸν πατέρα μου κάθε Τετάρτη βράδυ νὰ μοῦ φέρῃ τὴ «Διάπλαση»! Οἱ φιλίες μου, οἱ γνωριμίες μου, ὁ κόσμος μου ἦταν οἱ συνδρομητές της. Ἀντάλλαζα μαζὶ τοὺς «Μικρὰ Μυστικά», ἔστελνα λύσεις τῶν αἰνιγμάτων, λάβαινα μέρος στοὺς διαγωνισμούς τῆς, ὑποστήριζα μὲ φανατισμὸ τὸν *Ὀνειροπόλο τῆς Δόξης*, τὴν *Πολυθέλγητρον Νεότητα*, τὸν *Ἀάτρη* τοῦ *Ἀπείρου* στὰ «δημοψηφίσματα» γιὰ τ' ὡραιότερο ψευδώνυμο· μόλις ἔπαιρνα τὸ τεῦχος στὰ χέρια, μου ἔτρεχα ἀμέσως στὴ σελίδα τῆς Ἀλληλογραφίας, γιὰ νὰ δῶ τί μοῦ ἀπαντοῦσαν ἡ *Γόνδολα τῆς Βενετίας*, τὸ *Δάκρυ τῆς Ἀνακουφίσεως*, τὸ *Κρυστάλλινον Σπήλαιον*, ὁ *Ἱππότης τοῦ Μεσαίωνος*, ὁ *Τσῖρος*, στὶς προτάσεις ποὺ τοὺς εἶχα κάνει μέσῳ τοῦ περιοδικοῦ, γιὰ ν' ἀνταλλάξουμε «Μικρὰ Μυστικά», καὶ προπάντων τί μοῦ ἀπαντοῦσε στὰ γράμματά μου ὁ «Φαίδων»(*)· τίποτε ὅμως δὲν ἔδινε στὴν ψυχή μου τόσο γλυκὸ ἀνατάραγμα ὅσο τὸ μυθιστόρημα!

Ἤταν, ἀλήθεια, μαγεία πραγματικὴ ἐκεῖνο τὸ διάβασμα. Δὲν πολυδιάβαζα τὸ καλοκαίρι. Τὸ καλοκαίρι εἶχα τοὺς περιπάτους, τὶς ἐξοχές, τὰ μπάνια, τὸν Κῆπο, τὰ θέατρα. Ἀλλὰ τὸ χειμώνα! Ὅταν ἡ θάλασσα, ἡ ἄγρια Μαύρη Θάλασσα γινότανε ἕνας θολὸς σκοτεινὸς ὄγκος ποὺ βούιζε καὶ βογγοῦσε· ὅταν ὁ ἄνεμος οὐρλιαζε σὰν πλάσμα ζωντανό, σὰν κανένα πνεῦμα καταραμένο· ὅταν τὸ χιόνι στρώνονταν τόσο πυκνό, ὥστε χρειαζόνταν ν' ἀνοίγουμε μὲ φτιάρια πέρασμα στὴν αὐλή μας, τότε, ὦ! πῶς νὰ μὴν ἀποζητοῦσα τὰ μυθιστορήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρν; Στὴ μεγάλη τραπεζαρία, μὲ τὰ διπλὰ παράθυρα, μὲ τὰ μακρουλὰ μαξιλάρια τὰ βαλμένα στὴ βάση τῶν τζαμιῶν γι' ἀκόμα μεγαλύτερη προφύλαξη ἀπ' τὸ κρύο, ἐνῶ τὰ ξύλα ποὺ τριζοβολοῦσαν ἔστελναν μιὰ ρόδινη ἀντάυγεια στὸ τετράγωνο πορτάκι τῆς πήλινης σόμπας, ἀφοῦ τέλειωνα τὴ μελέτη καὶ τὰ γραψίματα τοῦ σχολείου, στρωνόμουν στὸ διάβασμα. Μικρὸ ἀγόρι μακρυνό, ποὺ ἤσουν τόσο λίγο ὅ,τι εἶμαι τώρα καὶ ποὺ ἤσουν ὁλόκληρος ἐγώ, πόσο σὲ βλέπω καθαρά, σὰ νὰ χωρίστηκα χτὲς μόλις ἀπὸ σένα! Ἥσυχος γιατὶ εἶχα κάνει τὰ σχολικά χρέη μου, ἄνοιγα τὸ μαγικὸ βιβλίο. Ἤμουν πάντα σχεδὸν μονάχος στὴν κάμαρα, καθισμένος μπρὸς στὸ τραπέζι, ἡ κρεμαστὴ λάμπα φωτοῦσε γλυκά, — γιατὶ πάντα σχεδὸν εἶχε βραδυάσει ὅταν διάβαζα, — καὶ τότε ἄρχιζε ἡ γοητεία. Τί κόπος τώρα γιὰ νὰ ξελασκάρουν λίγο τὰ σκοινιὰ ποὺ μὲ δένουν μὲ τὰ γύρω μου πράγματα! Τότε αὐτὸ γινόταν ἀμέσως καὶ ἐντελῶς. Μὲ τὶς πρῶτες λέξεις ποὺ διάβαζα, κοβόταν κάθε ἐπαφὴ τῶν αἰσθήσεών μου μὲ τὰ πράγματα ποὺ μὲ ζώνανε κ' ἔμπαινα στὸ ταξίδι. Ποῦ μὲ πήγαιναν οἱ Τρεῖς Ἄγγλοι κ' οἱ Τρεῖς Ρῶσσοι, ὁ Ρωβοῦρος ὁ Κατακτητής, ἡ Σφίγγα τῶν Πάγων; Ἀρμένιζα σὲ θάλασσες ποὺ ἀφρομανοῦσαν τὰ κύματα, ἄραζα σὲ νησιὰ μὲ παράξενα πελώρια φυτά, μὲ παράξενα ζῶα, περνοῦσα δάση ἀτέλειωτα μὲ θεόρατα δέντρα, διέσχιζα ἀπέραντες παγωμένες ἐκτάσεις, ποὺ τὶς φώτιζε ἕνα φασμάτινο φῶς καὶ σαλεύαν ἀπάνω τους σὰν ἴσκιοι οἱ ἄνθρωποι. Μὲ τί θαυμασμὸ ποὺ μοῦ γέμιζαν τὴν ψυχὴ οἱ ἥρωές τοῦ μυθιστορήματος! Ἦσαν ἄφοβοι, ἀσύλληπτοι, παντοδύναμοι, διέτρεχαν τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν, πετοῦσαν στοὺς αἰθέρες, μποροῦσαν νὰ καταστρέφουν μὲ κάτι μυστηριώδη κανόνια πολιτεῖες ὁλάκερες ἀπὸ μίλια μακρυά, καὶ τὴ σκέψη τους δὲν κατόρθωνε ποτὲ κανένας νὰ τὴ μαντέψῃ! Ὁ Ντὶρκ Πέτερς! Νομίζω ἀκόμα πῶς βλέπω τὴν τραχειὰ ὄψη του μὲ τὰ ψαρὰ γένεια καὶ τὸ κασκέτο, ὅπως τὸν παρίστανε μιὰ εἰκόνα τῆς «Σφίγγας τῶν Πάγων», καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἐπίμονα στηλωμένο στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα. «Ἄλλοτε στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ πρυμναίου διαζώματος...» Γιὰ ποιὸ λόγο τάχατε νὰ εἶχε στηλωμένα τὰ μάτια του τόσο ἐπίμονα στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα;

Ἀνάμεσα σ' ἄλλα, ἕνα μυθιστόρημα τοῦ Ἰουλίου Βὲρν χαράχτηκε στὴ μνήμη μου μὲ ἰδιαίτερη ζωηράδα: «Αἱ Διετεῖς Διακοπαί». Τὸ διάβασα σὲ μιὰν ἀνάρρωση, καὶ γι' αὐτὸ ἴσως μοῦ ἄφησε μιὰ ἀνάμνηση τόσο γλυκειά. Μὲς στὸ ὑπνοδωμάτιο, τὸ φωτεινό, ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴ θάλασσα, ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι μου, μὲ τὸν ἀγκώνα μου στηριγμένον στὸ προσκέφαλο, βυθιζόμουν στὸ διάβασμα, ὧρες κι' ὧρες. Ἤταν χειμώνας ἢ ἦταν οἱ πρῶτες μέρες τῆς ἀνοιξης; Μᾶλλον τὸ δεύτερο, γιατὶ θυμοῦμαι καλὰ — πόσο αὐτὸ τὸ θυμοῦμαι! — ὅτι τέλεια πιὰ γιατρεμένος, τὴν πρώτη μέρα ποὺ βγῆκα, ἔκανα ἕνα μακρυνὸ περίπατο μὲ ἁμάξι στοὺς ἐξοχικοὺς δρόμους τῆς πόλης. Ἤταν ἕνα πρωϊνὸ μὲ ἥλιο, μὲ μιὰν ἀτμόσφαιρα ποὺ ἡ χλιαράδα της ἔμπαινε ἀπὸ παντοῦ μέσα μου σὰ νὰ τὴν ἀνάπνεα μὲ ὅλους τοὺς πόρους μου, καὶ μαζί μου ἤτανε ἡ μητέρα μου. Ὦ πρόσωπο λουσμένο στὸ χαμόγελο, στραμένο ὅλο στοργὴ πρὸς ἐμένα!

Πλάσματα τῆς πραγματικότητας ἤρθαν ποτὲ πιὸ κοντά μου, ἀνατάραξαν τόσο βαθιὰ τὴν ψυχή μου, ὅσο τὰ τρελλόπαιδα ἐκεῖνα ἑνὸς λύκειου, ποὺ ξεκινοῦν νὰ περάσουν κάπου τὶς θερινές τους διακοπές, τὸ καράβι τους ναυαγεῖ καὶ σώζονται σ' ἕνα νησί, ὅπου μένουν δυὸ χρόνια; Ἦταν νησὶ ὁ τόπος ἐκεῖνος ὅπου βγῆκαν οἱ ναυαγοί, ἢ ὁ πιὸ μαγικὸς παράδεισος ὅπου μοῦ δόθηκε ὡς τώρα νὰ τριγυρίσω; Δὲ διάβαζα· ἤμουν μαζί τους κι' ἐγὼ κι' ἀνάβαμε φωτιὲς

(*) Ἡ Διάπλαση, θέλει νὰ πῇ. Ὁ κ. Φαίδων δὲν ἀπαντοῦσε σὲ γράμματα συνδρομητῶν, παρὰ ἐκτάκτως, καὶ πάντα μέσῳ τῆς Διαπλάσεως. Ἀκόμα πιὸ σπάνια ἀπαντοῦσε σὲ κανένα γράμμα, ποὺ ἀνακινοῦσε κάποιο ζήτημα, μὲ μιὰ «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή» του, ὅπως τὸ κάνει καὶ τώρ' ἀκόμα. — Σ. τ. Δ.

μὲ χαρούμενες φωνὲς γιὰ νὰ ψήσουμε τὸ ψαρί μας, καὶ τρέχαμε σὲ κατάκρυες πηγὲς γιὰ νὰ φέρουμε νερό, καὶ τὸ βράδυ, ὅταν πλαγιάζαμε, αἰσθανόμαστε πάντα ἕνα φόβο παράξενο. Ἡ μονάχος, ἐλαφρός, σάμπως γύρω μου νὰ μὴν ὑπῆρχε πουθενὰ σύνορο, σάμπως τίποτε ἀπὸ πουθενὰ νὰ μὴ μποροῦσε νὰ κλείσῃ τὸ δρόμο μου, τριγυρνοῦσα γοιώθοντας νὰ μὲ ποτίζῃ ἡ γλυκειὰ χλιαράδα ἡ χυμένη στὸν ἀέρα, νὰ μὲ δροσολογοῦν ὡς τὰ τρίσβαθα οἱ ἀνατριχίλες τῶν φύλλων, μεθυσμένος ἀπὸ ψίθυρους κι' εὐωδιές, μεθυσμένος ἀπὸ μυστήριο, μὲς σ' ἀπέραντα δάση.

Δὲν εἴμαστε πολλοὶ στὸ σχολεῖο ποὺ διαβάζαμε τὰ μυθιστορήματα τοῦ Ἰουλίου Βέρν· εἴμαστε τέσσερις-πέντε, ὅσοι παίρναμε τὴ «Διάπλαση», κι ἀπ' αὐτοὺς πάλι δυὸ τρεῖς μόνο ἦσαν συμμαθητές μου καὶ μ' αὐτοὺς μιλοῦσα γιὰ τὰ μυθιστορήματα ποὺ διάβαζα, καὶ ἰδίως μὲ τὸν ἕνα, ποὺ βρισκόμουν μαζί του σὲ πολὺ πιὸ στενὴ ψυχικὴ ἐπαφὴ παρὰ μὲ τοὺς ἄλλους, καὶ ποὺ ἀργότερα, στὰ ἐφηβικὰ χρόνια μας, ἔγινε ὁ ἀχώριστος φίλος μου. Στὴ μικρή μας συντροφιὰ κάθε νέο μυθιστόρημα ποὺ διαβάζαμε ἤτανε γεγονός, παρακολουθούσαμε τὶς περιπέτειες τῶν ἡρώων του μὲ ὅλη τὴν ἔνταση τῆς φαντασίας μας, νοιώθαμε νὰ μᾶς συνεπαίρνῃ βαθὺς θαυμασμός, γιὰ τὴ γενναιότητα, τὴν ψυχραιμία, τὴν ἀποφασιστικότητά τους, γιὰ τὴν τόλμη ποὺ ρίχνονταν στοὺς πιὸ μεγάλους κινδύνους, γιὰ τὴν ἑτοιμότητα καὶ τὴν εὐστροφία τοῦ νοῦ τους. ποὺ τοὺς ἔκανε, ἐκεῖ ποὺ τοὺς εἶχες χαμένους, νὰ γλυτώνουν ἔξαφνα σὰν ἀπὸ θαῦμα. Ἦσαν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἥρωες σκυθρωποὶ καπετάνιοι, κλεισμένοι στὶς σκέψεις τους, ἐπιστήμονες ποὺ ἐπιχειροῦσαν ταξίδια ἀτέλειωτα, στὰ βάθη τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Νότιας Ἀμερικῆς, γιὰ τὶς πιὸ περίεργες αἰτίες, κάποτε καὶ γιὰ μελέτες, ἐφευρέτες ποὺ ἔβαζαν σ' ἐνέργεια ἢ ποὺ ἑτοιμάζονταν νὰ βάλουν φοβερὲς μυστηριώδεις ἐφευρέσεις, — ἐξερευνητές...

ΚΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Η ΦΙΛΙΑ

Στὴ θαλπωρή σου καὶ στὸ φῶς
ἀνθίζει ὁ στοχασμός μου
Λουλούδι κι' ὥριμος καρπὸς
γλυκαναστάλνει ἐντός μου
Τὸν ὑπερούσιον ἄνθρωπο,
μυριάκριβη φιλία,
Στὸν κάματο δροσοπηγή,
στὸν πόνο Κασταλία.

Ἀπὸ τοὺς «Μαιάνδρους» ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ξ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ ["Ἐπαθλο Παλαμᾶ Δήμου Ἄργους].

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυθιστόρημα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.— Μετάφραση ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΕΛΛΟΥ.— Διασκευὴ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ.— Εἰκόνες Α. ΜΠΕΝΕΤΤ

Μόλις οἱ τυχοδιῶκτες ἐκεῖνοι ἔφυγαν, ὁ τραπεζίτης ἀνέπνευσε. Σκεφτόταν πὼς δὲν εἶχε πιὰ τίποτα νὰ φοβηθῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἤξερε ὡρισμένα μυστικά του καὶ μποροῦσε νὰ τὰ ἐκμεταλλευθῇ. Ἀλλ' ἂν καὶ ὁ Σαρκαγὺ ἦταν τώρα πιὰ πλούσιος, ποιὸς μποροῦσε νὰ βεβαιώσῃ, πὼς ὁ ἄσωτος αὐτὸς δὲν θὰ σπαταλοῦσε γρήγορα τὴν περιουσία του καὶ πὼς δὲν θὰ στρεφόταν πάλι στὸν παλιό του συνέχο;

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ὁ Σύλλας Τόρονθαλ, ἕξη μῆνες ἀργότερα, ἀφοῦ ἀποσόβησε τὸν κίνδυνο τοῦ τραπεζιτικοῦ του οἴκου, ξεκαθάρισε ὅλες του τὶς ὑποθέσεις κι' ἄφησε ὁριστικὰ τὴν Τεργέστη γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ στὴ Ραγούζα. Ἐξ ἄλλου, ἤθελε νὰ φύγει ἀπὸ τὴν πόλη, ποὺ ὁ διοικητής της ἤξερε τὸ ρόλο ποὺ εἶχε παίξει στὴν ἀνακάλυψη τῆς συνωμοσίας. Ἂν καὶ δὲν φοβόταν καμμιὰ ἀκριτομυθία ἐκ μέρους του, ἤθελε ὅμως νὰ ἀποφύγῃ κάθε ἐνδεχόμενο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ κλονίσῃ τὴν κοινὴ ἐκτίμηση ποὺ ἔχαιρε, ἀφοῦ ἄλλωστε τὰ πλούτη του τοῦ ἐξασφάλιζαν μιὰ πολυτελῆ ζωὴ ὁπουδήποτε κι' ἂν πήγαινε.

Ἴσως ἀκόμα νὰ κατέληξε στὴν ἀπόφαση νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Τεργέστη καὶ γιὰ κάποιον εἰδικώτερο λόγο, ποὺ ἐγνώριζαν μόνον αὐτὸς κι' ἡ κυρία Τόρονθαλ. Μάλιστα στὸ λόγο αὐτὸ ὀφείλεται καὶ ἡ ἐπικοινωνία τους, μιὰ μονάχα φορά, μὲ τὴ Ναμίρ...

Στὴ Ραγούζα λοιπὸν ἀποφάσισε ὁ τραπεζίτης νὰ ἐγκατασταθῇ γιὰ πάντα. Εἶχε φύγει ἀπὸ κεῖ νεώτατος, χωρὶς γονεῖς καὶ οἰκογένεια. Τὸν εἶχαν πιὰ ξεχάσει, καὶ ξαναρχόταν στὴν πόλη αὐτὴ σὰν ξένος, ὕστερ' ἀπὸ ἀπουσία σαράντα περίπου ἐτῶν. Στὸν πλούσιο ἄνθρωπο ἡ κοινωνία τῆς Ραγούζας ἔκανε καλὴν ὑποδοχή. Δὲν ἤξερε γι' αὐτὸν παρὰ μονάχα πὼς εἶχε μεγάλη θέση στὴν Τεργέστη. Ὁ τραπεζίτης ζήτησε κι' ἀγόρασε ἕνα μέγαρο στὴν ἀριστοκρατικώτερη συνοικία τῆς πόλης. Ζοῦσε πολυτελέστατα στὸ σπίτι του, μὲ ὑπηρετικὸ ὁλότελα ἀνανεωμένο στὴ Ραγούζα. Ἀφοῦ κανεὶς δὲν ἤξερε τὸ παραμικρὸ γιὰ τὸ παρελθόν του, δὲν ἦταν μήπως ἕνας ἀπὸ τοὺς προνομιούχους ἐκείνους ποὺ λέγουνται εὐτυχεῖς θνητοί;

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ὁ Σύλλας Τόρονθαλ δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ αἰσθάνουνται τύψεις. Ὡστόσο μπροστά του, σὰ μιὰ σιωπηλή, ἀλλὰ ζωντανὴ μομφή, ὑπῆρχε ἡ κυρία Τόρονθαλ.

Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα, μὲ εὐθὺ καὶ χρηστὸ χαρακτῆρα, ἤξερε τὴ ὀδελυρὴ προδοσία ποὺ εἶχε στείλει τρεῖς πατριῶτες στὸ θάνατο. Μία λέξη ποὺ ξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ συζύγου της, τότε ποὺ οἱ δουλειές του πήγαιναν ἄσχημα· μία ἐλπίδα ποὺ εἶχε ἀσύνετα ἐκφράσει, πὼς ἕνα μέρος τῆς περιουσίας τοῦ Ματθία Σάντορφ θὰ τοῦ ἐπέτρεπε ν' ἀποκατασταθῇ· διάφορες ὑπογραφὲς ποὺ χρειάστηκε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν κυρία Τόρονθαλ, τὸν ἀνάγκασαν τέλος νὰ ὁμολογήσῃ ὁλόκληρη τὴ συμμετοχή του στὴν ἀνακάλυψη τῆς συνωμοσίας τῆς Τεργέστης.

Μιὰ ἀκατανίκητη ἀποστροφὴ γιὰ τὸν ἄντρα της ὑπῆρξε τὸ αἴσθημα ποὺ ἔνοιωσε ἡ κυρία Τόρονθαλ, — αἴσθημα ποὺ ἡ ὀξυγρική της καταγωγὴ τὸ ἔκανε ἀκόμα ἐντονώτερο. Ὅπως εἴπαμε ὅμως, ἦταν γυναίκα χωρὶς ἐνεργητικότητα. Ὕστερ' ἀπὸ τὸ χτύπημα αὐτό, δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ συνέλθῃ. Στὴν Τεργέστη ἀρχικῶς, στὴ Ραγούζα κατόπι, ζοῦσε ἀπομονωμένη, ὅσο τοὐλάχιστο τῆς ἐπέτρεπε ἡ κοινωνική της θέση. Ἐμφανιζόταν βέβαια στὶς δεξιώσεις τοῦ μεγάρου τοῦ Στραντόνε, μόλις ὅμως τελείωνε ὁ ρόλος τῆς κοσμικῆς οἰκοδέσποινας ξανακλεινόταν στὸ βάθος τοῦ διαμερίσματός της. Ἐκεῖ ἀφιερωνόταν ὁλόκληρη στὴν ἀνατροφὴ τῆς κόρης της, καὶ προσπαθοῦσε νὰ ξεχάσῃ. Ἦταν ὅμως δυνατό;

Δυὸ χρόνια μετὰ τὴν ἐγκατάστασή τους στὴ Ραγούζα, ἡ κατάσταση αὐτὴ τῶν πραγμάτων ἐπιδεινώθηκε ἀκόμα περισσότερο. Μιὰ νέα περιπλοκὴ παρουσιάστηκε: Ἡ κυρία Μπάθορου, ὁ γιός της κι' ὁ Μπόρικ, εἶχαν κι' αὐτοὶ ἐγκαταλείψει τὴν Τεργέστη καὶ ἤρθαν νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴ Ραγούζα, ὅπου εἶχαν ἀκόμα μερικοὺς συγγενεῖς. Ἡ χήρα τοῦ Στέφανου Μπάθορου δὲν ἤξερε κἂν τὸν Σύλλα Τόρονθαλ. Ὅσο γιὰ τὴν ἀνάμιξη τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ στὴν ἐγκληματικὴ πράξη, ποὺ στοίχισε τὴ ζωὴ στοὺς τρεῖς εὐγενεῖς Οὔγγρους, πῶς μποροῦσε νὰ τὴ μάθῃ, ἀφοῦ ὁ σύζυγός της δὲν πρόφτασε νὰ τῆς ἀποκαλύψῃ, πρὶν τοῦ

πεθάνῃ, τὸ ὄνομα τῶν κακούργων ποὺ τοὺς πρόδωσαν ;

Ἂν ὅμως ἡ κυρία Μπάθορου δὲν ἤξερε τὸν τραπεζίτη τῆς Τεργέστης, αὐτὸς τὴ ἤξερε. Τοῦ ἦταν βέβαια παραπάνω ἀπὸ δυσάρεστο, νὰ βρίσκεται στὴν ἴδια πόλη μ' αὐτήν, νὰ τὴν συναντᾶ πολλὲς φορὲς στὸ δρόμο του καὶ νὰ τῆ βλέπῃ νὰ ἐργάζεται γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τοῦ μικροῦ παιδιοῦ της. Ἔπρεπε λοιπὸν ν' ἀποφασίσῃ ν' ἀλλάξῃ καὶ γιὰ τρίτη φορὰ τόπο διαμονῆς ; Ὄχι.

«Συνηθίζει κανεὶς σ' ὅλα !» σκέφτηκε. Κι' ἀποφάσισε νὰ κλείσῃ τὰ μάτια. Μὰ ὅταν ὁ Σύλλας Τόρονθαλ ἔκλεινε τὰ μάτια, αὐτὸ τοῦ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ τίποτα στὴ συνείδησή του.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ γιὰ τὸν Τόρονθαλ ἦταν μιὰ ἁπλὴ ἐνόχληση, ἔγινε γιὰ τὴ σύζυγό του πηγὴ ἀδιάκοπης λύπης καὶ τύψης. Πολλὲς φορὲς προσπάθησε στὰ κρυφὰ νὰ στείλῃ βοήθεια στὴ χήρα ἐκείνη, ποὺ δὲν εἶχε ἄλλους πόρους ἀπὸ τὴν ἐργασία της· πάντα ὅμως ἡ βοήθεια αὐτὴ ἀποκρούσθηκε, ὅπως καὶ τόσες ἄλλες ποὺ ἐπιχείρησαν νὰ στείλουν ἄγνωστοι φίλοι. Ἡ θαρραλέα γυναίκα δὲν ζητοῦσε τίποτα, δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ τίποτα

Ἕνα ἀπρόβλεπτο ἀλλὰ καὶ ἀπίθανο περιστατικό, ἐπρόκειτο νὰ κάνῃ τὴν κατάσταση αὐτὴ ἀκόμα πιὸ ἀβάσταχτη — τρομερὴ μάλιστα, γιὰ τὶς περιπλοκὲς ποὺ μποροῦσε νὰ προκαλέσῃ.

Ἡ κυρία Τόρονθαλ εἶχε ρίξει ὅλη τὴς τὴν ἀγάπη στὴν κόρη της, ποὺ ἦταν δυόμισυ χρονῶν, ὅταν κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1867 ἦρθε μὲ τὸν σύζυγό της νὰ ἐγκατασταθῇ στὴ Ραγούζα. Ἡ Σάβα ἐπλησίαζε τώρα τὰ δεκαεφτά. Ἦταν μιὰ χαριτωμένη νέα, μᾶλλον οὐγγρικοῦ παρὰ δαλματικοῦ τύπου. Μαῦρα καὶ πυκνὰ μαλλιά, φλογερὰ καὶ μεγάλα μάτια κάτω ἀπὸ ἕνα μέτωπο πλατύ, ἕνα ζωγραφιστὸ στόμα, ἕνα δέρμα μελαχρινὸ κι' ἕνα κομψὸ ἀνάστημα λίγο παραπάνω ἀπὸ τὸ μέτριο. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔκανε περισσότερη ἐντύπωση, ἐκεῖνο ποὺ συγκινοῦσε τὶς εὐαίσθητες ψυχές, ἦταν ἡ σοβαρότητα τῆς νέας, ἡ σκεπτική της φυσιογνωμία, ποὺ φαινόταν πάντα σὰν νὰ ψάχνῃ σβυσμένες ἀναμνήσεις. Ἔτσι ἐξηγεῖται κι' ἡ μεγάλη ἐπιφυλακτικότητα ποὺ ἐπέβαλλε σ' ὅλους ἐκείνους ποὺ σύχναζαν στὰ σαλόνια τοῦ πατέρα της ἢ τὴν συναντοῦσαν καμμιὰ φορὰ στὸ Στραντόνε.

Φυσικά, μιὰ κόρη σὰν τὴ Σάβα, μὲ πατέρα κάτοχο τεραστίας περιουσίας, ποὺ θὰ περιερχόταν μιὰ μέρα ὁλάκερη σ' αὐτήν, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ εἶναι περιζήτητη νύφη. Ἂν καὶ πολλὰ συνοικέσια παρουσιάσθηκαν, ποὺ μερικὰ μάλιστα συγκέντρωναν ὅλες τὶς κοινωνικὲς προϋποθέσεις, ὅσες φορὲς ρωτήθηκε σχετικῶς ἀπὸ τὴ μητέρα της, τ' ἀπέρριψε ὅλα, χωρὶς ποτὲ ν' ἀναφέρῃ τὸ λόγο. Ἄλλωστε, ὁ Τόρονθαλ οὔτε τὴν ἐβολιδοσκόπησε οὔτε τὴν ἐπίεσε ποτὲ γιὰ κανένα. Δίχως ἄλλο, ὁ γαμπρὸς ποὺ τοῦ ἔπρεπε, — περισσότερο αὐτοῦνοῦ παρὰ τῆς Σάβας, — δὲν εἶχε παρουσιασθῆ ἀκόμα.

Ἕνα εἶδος ὅμως κακοτυχίας εἶχε μεσολαβήσει στὸ παιχνίδι τοῦ τραπεζίτη, κι' ἔκανε τὴ Σάβα καὶ τὸν Πέτρο νὰ συναντηθοῦν στὸ δρόμο τῆς ζωῆς. Ἡ Σάβα ἦταν μόλις δώδεκα χρονῶν, ὅταν μιὰ μέρα ἄκουσε νὰ λένε μπροστά της, δείχνοντας τὸν Πέτρο : «Εἶναι ὁ γιὸς ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ πέθανε γιὰ τὴν πατρίδα !» Κι' αὐτὸ δὲν ἔσβυσε ποτὲ ἀπὸ τὴ μνήμη της.

Ἔπειτα κι' οἱ δυό τους μεγάλωσαν. Ἡ Σάβα συλλογιζόταν τὸν Πέτρο, προτοῦ ἀκόμα αὐτὸς τὴν παρατηρήσει. Τὸν ἔβλεπε τόσο σοβαρό, τόσο συλλογισμένο !.. Ἂν ὅμως ἦταν φτωχός, ἐργαζόταν τοὐλάχιστο γιὰ νὰ φανῇ ἄξιος τοῦ πατέρα του, κι' ἐκείνη ἤξερε ὅλη τὴν ἱστορία. Τὴ συνέχεια τὴν ξέρουμε. Θὰ προσθέσουμε μόνο λίγα. Ἀπέναντι τοῦ πατέρα της, ἡ νέα ἔδειχνε πάντοτε μιὰ μεγάλη ἐπιφυλακτικότητα. Οὔτε διαχυτικότητες ἐκ μέρους τοῦ τραπεζίτη, οὔτε τρυφερότητα ἐκ μέρους τῆς κόρης του. Ἂν στὸν ἕνα ὑπῆρχε ἕνα εἶδος ψυχικῆς ξηρότητας, στὴν ἄλλη ὑπῆρχε μιὰ ψυχρότητα ποὺ ὀφειλόταν στὴν ἀσυμφωνία τους γιὰ τὰ κάθε τί. Ἡ Σάβα ἔδειχνε βέβαια στὸν Σύλλα Τόρονθαλ τὸ σεβασμὸ ποὺ μιὰ κόρη πρέπει νὰ δείχνῃ στὸν πατέρα της,—τίποτα ὅμως περισσότερο. Ἄλλωστε κι' ἐκεῖνος τὴν ἄφινε νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει, δὲν τὴν ἐμπόδιζε καθόλου στὰ γούστα της, δὲν τὴν περιόριζε στὶς φιλανθρωπικές της πράξεις, ποὺ ἐξ ἄλλου ταίριαζαν στὴ φυσική του ἐπιδεξιομανία. Μὲ μιὰ λέξη, ἐκεῖνος ἔδειχνε τέλεια ἀδιαφορία. Ἐκείνη, πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσουμε, ἔδειχνε μᾶλλον ἀντιπάθεια, σχεδὸν ἀποστροφή.

Ἀπέναντι ὅμως τῆς κυρίας Τόρονθαλ, τὰ αἰσθήματα τῆς Σάβας ἦταν ἐντελῶς διαφορετικά. Ἂν κι' ἡ γυναίκα τοῦ τραπεζίτη ὑπέκυπτε στὴν κυριαρχία τοῦ συζύγου της, ποὺ τῆς ἔδειχνε ἐλάχιστο σεβασμό, ἦταν ὅμως καλή, ἄξιζε τοὐλάχιστο χίλιες φορὲς περισσότερο ἀπ' αὐτόν, ἐξ αἰτίας τῆς τίμιας ζωῆς της καὶ τῆς προσωπικῆς της ἀξιοπρέπειας. Ἡ κυρία Τόρονθαλ ἀγαποῦσε βαθιὰ τὴ Σάβα. Ἡ ἀγάπη ὅμως αὐτὴ ποὺ αἰσθανόταν, ἦταν σχεδὸν ἔξαλλη, ἀνακατεμένη μ' ἕνα εἶδος θαυμασμοῦ, σεβασμοῦ καὶ μάλιστα λίγου φόβου. Ὁ ἐξαίρετος χαρακτήρας τῆς Σάβας, ἡ εὐθύτης της καὶ, σ' ὡρισμένες στιγμές, ἡ ἀκαμψία της, μποροῦσαν νὰ ἐξηγήσουν τὴν ἀλλόκοτη αὐτὴ μορφὴ τῆς μητρικῆς ἀγάπης. Ὡστόσο, ἡ νέα τῆς ἀνταπέδιδε τὰ αἰσθήματά της. Ἀκόμα κι' ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ δεσμὸς τοῦ αἵματος, οἱ δυό τους θὰ ἦταν ἑνωμένες στενά.

Δὲν θὰ ἐκπλαγῇ λοιπὸν κανένας, μαθαίνοντας πὼς ἡ κυρία Τόρονθαλ μάντεψε πρώτη ὅσα συνέβαιναν στὴ σκέψη κι' ἔπειτα στὴν καρδιὰ τῆς Σάβας. Συχνὰ ἡ νέα τῆς μίλοῦσε γιὰ τὸν Πέτρο Μπάθορου καὶ τὴν οἰκογένειά του, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ποτὲ τὴν ὀδυνηρὴ ἐντύπωση ποὺ προκαλοῦσε τὸ ὄνομα αὐτὸ στὴ μητέρα της. Ὅταν λοιπὸν ἡ κυρία Τόρονθαλ βεβαιώθηκε, πὼς ἡ Σάβα ἀγαποῦσε τὸ νέο : «Ὁ Θεὸς τὸ θέλησε λοιπόν !» μουρμούρισε.

Ὡστόσο, ἂν ἡ κυρία Τόρονθαλ, ποὺ ἡ ψυχή της ἦταν θεοφοβούμενη, μποροῦσε νὰ νομίζῃ πὼς τέτοια ἦταν ἡ θέληση τῆς Θείας Πρόνοιας, ἦταν ὅμως ἀπαραίτητο κι' ὁ σύζυγός της νὰ συγκατατεθῇ στὴν προσέγγιση αὐτῆ τῶν δύο οἰκογενειῶν. Χωρὶς λοιπὸν νὰ πῇ τίποτα στὴ Σάβα, ἀποφάσισε νὰ τὸν βολιδοσκοπήσῃ σχετικά. Στὶς πρῶτες της λέξεις, ὁ Τόρονθαλ ἔκανε ἕνα κίνημα θυμοῦ, ποὺ δὲν προσπάθησε κὰν νὰ τὸ κρύψῃ, καὶ παραφέρθηκε ἔξω ἀπὸ κάθε μέτρο. Ὁ κυρία Τόρονθαλ, τσακισμένη ἀπὸ τὴν προσπάθειά της, ἀναγκάσθηκε νὰ γυρίσῃ στὸ διαμέρισμά της κάτω ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ αὐτή :

«Προσέξτε, κυρία !.. ἂν ξανατολμήσετε ποτὲ νὰ μοῦ μιλήσετε γι' αὐτὸ τὸ σχέδιο, θὰ τὸ μετανοιώσετε».

Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ρωτήσῃ : γιατὶ αὐτὸς ὁ θυμὸς ἀπὸ μέρους τοῦ τραπεζίτη ; Εἶχε μήπως μυστικὰ σχέδια γιὰ τὴ Σάβα, γιὰ τὸ μέλλον της, ποὺ τὸ αἴσθημά της γιὰ τὸν Πέτρο θὰ μποροῦσε νὰ τὰ βλάψῃ ; Δὲν ἦταν ἄρα γε συμφέρον του, ἂν κάποτε ἀνακαλυπτόταν ἡ μυσαρή του κατάδοση, νὰ ἔχῃ ἀπὸ τώρα προλάδει τὶς συνέπειες ὅσο ἦταν δυνατό ;

Ὅταν ὁ Πέτρος Μπάθορου θὰ γινόταν σύζυγος τῆς Σάβας, τί θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ πῇ καὶ νὰ κάνῃ ; Τί θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ κάνῃ κι' ἡ κυρία Μπάθορου ; Βέβαια θὰ ἦταν τρομερὴ ἡ θέση, ὁ γιὸς τοῦ θύματος νὰ πάρῃ τὴν κόρη τοῦ δολοφόνου· τρομερὴ ὅμως κυρίως γι' αὐτούς, κι' ὄχι γι' αὐτόν, τὸν Σύλλα Τόρονθαλ !

Ὅλ' αὐτὰ ἦταν σωστά, ἀλλὰ ὑπῆρχε στὴ μέση κι' ὁ Σαρκανό. Ὁ Σύλλας Τόρονθαλ ποτὲ δὲν ἔπαψε ν' ἀνησυχῇ γιὰ τὴν τύχη τοῦ συνενόχου του. Ἀπὸ τότε ποὺ χωρίστηκαν στὴν Τεργέστη, δηλαδὴ ἐδῶ καὶ δεκαπέντε χρόνια, δὲν εἶχε πάρει νέα του. Πάντως ὁ Σαρκανὸ μποροῦσε νὰ ξαναφανῇ ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Κι' αὐτὸ ἦταν μιὰ διαρκὴς ἀπειλὴ γιὰ τὸν τραπεζίτη, ἐκτὸς ἂν ὁ τυχοδιώκτης αὐτὸς εἶχε πεθάνει—πρᾶγμα ποὺ ὁ Σύλλας Τόρονθαλ θὰ τὸ ἄκουγε μὲ πολὺ εὐνόητη εὐχαρίστηση. Ἴσως, τότε, νὰ ἔβλεπε ἀλλοιώτικα τὴ δυνατότητα αὐτὴ μιᾶς ἕνωσης μεταξὺ τῆς οἰκογένειας Μπάθορου καὶ τῆς δικῆς του. Ὡστόσο, δὲν ἔπρεπε γιὰ τὴν ὥρα νὰ τὸ σκέπτεται. Ἀρνήθηκε λοιπὸν ὁ Τόρονθαλ κάθε συζήτηση γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ τόλμησε νὰ τοῦ προτείνῃ ἡ γυναίκα του, οὔτε τῆς ἔδωσε καμμιὰ ἐξήγηση γιὰ τὴν ἄρνησή του. Ἀποφάσισε μάλιστα στὸ μέλλον νὰ ἐπιδλέπῃ πιὸ αὐστηρὰ τὴ Σάβα, ἀκόμα καὶ νὰ τὴν κατασκοπεύῃ. Ὅσο γιὰ τὸν νεαρὸ μηχανικό, θὰ τοῦ φερόταν μὲ περιφρονητικὸ τρόπο, θ' ἀπέστρεφε τὸ κεφάλι του ὅσες φορὲς τὸν συναντοῦσε, θὰ ἔκανε τέλος τὸ πᾶν γιὰ νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ κάθε ἐλπίδα. Καὶ κατόρθωσε πράγματι νὰ τοῦ δείξῃ, πὼς κάθε διάδημα ἐκ μέρους του θὰ ἦταν ἐντελῶς ματαιο.

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα, ὅταν τὸ βράδυ τῆς 10ης Ἰουνίου, τὸ ὄνομα τοῦ Σαρκανὸ ἀναγγέλθηκε στὰ σαλόνια τοῦ μεγάρου τοῦ Στραντόνε, ἀφοῦ ἄνοιξε ἡ πόρτα γιὰ νὰ περάσῃ ὁ ἀναιδὴς αὐτός. Τὸ ἴδιο πρωΐ, ὁ Σαρκανό, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴ Ναμίρ, εἶχε πάρει τὸ τραῖνο ἀπὸ τὸ Κάτταρο γιὰ τὴ Ραγούζα. Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ οὔτε ὥρα, πῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν συνένοχό του.

Ὁ Σύλλας Τόρονθαλ τὸν δέχτηκε κι' ἔδωσε διαταγὴ νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλήσουν. Πῶς τοῦ φάνηκε ἡ ἐπιστροφὴ αὐτὴ τοῦ Σαρκανό ; Ὑπῆρξε ἀρκετὰ ψύχραιμος, ὥστε νὰ μὴν ἀφήσῃ νὰ φανερωθοῦν τὰ ὅσα αἰσθανόταν ποὺ τὸν ξανάβλεπε, κι' ἔκανε ἄραγε σχέδια μαζύ του γιὰ τὸ μέλλον ; Κι' ὁ Σαρκανό, πάλι, δείχτηκε τὸ ἴδιο αὐταρχικός, τὸ ἴδιο αὐθάδης, ὅπως ἄλλοτε ; Ὑπενθύμισε στὸν τραπεζίτη παλιές του ὑποσχέσεις, συμφωνίες ποὺ εἶχαν συναφθῆ μεταξύ τους ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια ; Μίλησαν, τέλος γιὰ τὸ παρελθόν, τὸ παρόν, τὸ μέλλον ; Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀπαντήσῃ στὰ ἐρωτήματα αὐτά, γιατὶ καὶ κανεὶς δὲν ἄκουσε τὴ συνομιλία τους. Τὸ ἀποτέλεσμά της ὅμως ἦταν αὐτό: Εἴκοσι τέσσερες ὧρες ἀργότερα, μιὰ εἴδηση, ποὺ ἄφησε ὅλους κατάπληκτους, διέτρεχε τὴν πόλη. Μιλοῦσαν γιὰ τὸ γάμο τοῦ Σαρκανό, — μιᾶς «πλούσιας προσωπικότητας» ἀπὸ τὴν Τριπολίτιδα, — μὲ τὴ δεσποινίδα Σάβα Τόρονθαλ.

«Ξανάφεραν τὸν Πέτρο ἑτοιμοθάνατο στὸ σπίτι τῆς κ. Μπάθορου». (Σελ. 44, στ. β').

Ἦταν φανερό, πὼς ὁ τραπεζίτης ἀναγκάσθηκε νὰ ὑποχωρήσῃ στὶς ἀπειλὲς τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ μιὰ λέξη του μποροῦσε νὰ τὸν καταστρέψῃ. Γι' αὐτό, οὔτε οἱ παρακλήσεις τῆς συζύγου του, οὔτε ἡ φρίκη ποὺ ἐξεδήλωσε ἡ Σάβα γιὰ τὴ αὐθαίρετη ἀπόφαση τοῦ πατέρα της, μπόρεσαν νὰ τὸν συγκινήσουν.

Ὁ Σαρκανὸ ὡστόσο ἦταν κατεστραμμένος. Τὸ μέρος τῆς περιουσίας, ποὺ εἶχε ἐπιτρέψει στὸν τραπεζίτη ν' ἀνορθώσῃ τὴν πίστη τοῦ οἴκου του, μόλις καὶ μετὰ βίας ἔφτασε στὸν τυχοδιώκτη γιὰ νὰ ζήσῃ τὰ δεκαπέντε αὐτὰ χρόνια. Μετὰ τὴν ἀναχώρησή του ἀπὸ τὴ Τεργέστη, ὁ Σαρκανὸ ταξίδεψε σ' ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη ἀσωτεύοντας. Τὰ ξενοδοχεῖα τῶν Παρισίων, τοῦ Λονδίνου, τοῦ Βερολίνου, τῆς Βιέννης, τῆς Ρώμης, δὲν εἶχαν ποτὲ ἀρκετὰ παράθυρα γιὰ νὰ μπορῇ νὰ σκορπᾷ ἄφθονα τὰ λεφτά του γιὰ τὴν ἱκανοποίηση κάθε φαντασιοπληξίας του. Μετὰ τὶς πολυδάπανες αὐτὲς διασκεδάσεις, ζήτησε νὰ συμπληρώσῃ τὴν καταστροφή του στὰ χαρτιά.

Ἐννοεῖται πὼς σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Ζιρόνε δὲν ἔπαψε οὔτε στιγμὴ νὰ εἶναι ὁ στενός του συνεργάτης. Ὅταν τέλος ἔμειναν μὲ μερικὲς χιλιάδες φλωρίνια στὴν τσέπη, ξαναγύρισαν κι' οἱ δυό τους στὴ χώρα ἐκείνη, ποὺ ἦταν τόσο ἀγαπητὴ στὸ Σικελό, δηλαδὴ στὸ ἀνατολικὸ τμῆμα τῆς Σικελίας. Ἐκεῖ, δὲν ἔχαναν τὸν καιρό τους, περιμένοντας συγχρόνως τὴν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων, νὰ ἔλθῃ δηλαδὴ ὁ καιρὸς γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ Σαρκανὸ νὰ ξαναπιάσῃ σχέσεις μὲ τὸν τραπεζίτη τῆς Τεργέστης. Κι' ἀλήθεια, τί πιὸ ἁπλὸς τρόπος ὑπῆρχε γιὰ νὰ ξανακάνῃ τὴν περιουσία του, ἀπὸ τὸ νὰ παντρευτῇ τὴ Σάβα, μοναδικὴ κληρονόμο τοῦ πλούσιου Σύλλα Τόρονθαλ, ποὺ δὲν θὰ τολμοῦσε ν' ἀρνηθῇ τίποτα στὸν Σαρκανό ;

Πράγματι, καμμιὰ ἄρνηση δὲν ἦταν δυνατή, οὔτε ἐπιχειρήθηκε κἄν. Ἴσως, ἄλλωστε, νὰ ὑπῆρχε ἀνάμεσα στοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀνθρώπους καὶ στὸ πρόδλημα ποὺ ἤθελαν νὰ λύσουν, κάποιο ἄγνωστο σημεῖο ποὺ θὰ τὸ φανέρωνε τὸ μέλλον.

Ὡστόσο, ἡ Σάβα ζήτησε μιὰ καθαρὴ ἐξήγηση ἀπὸ τὸν πατέρα της :

Γιατὶ βιαζόταν τόσο πολὺ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπ' αὐτήν ;

«Ἡ τιμή μου κρέμεται ἀπ' τὸν γάμο αὐτόν, ἀπάντησε τέλος ὁ Τόρονθαλ, κι' ὁ γάμος αὐτὸς θὰ γίνῃ!»

Ὅταν ἡ Σάβα ἀνακοίνωσε στὴ μητέρα της τὴν ἀπάντησή αὐτή, ἐκείνη ἔπεσε σχεδὸν λιπόθυμη στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης της κι' ἔχυσε δάκρυα πικρά.

Ὁ Σύλλας Τόρονθαλ εἶχε πεῖ λοιπὸν τὴν ἀλήθεια !

Ὁ γάμος ὡρίστηκε γιὰ τὶς 6 Ἰουλίου.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ, τί ζωὴ ἔκανε ὁ Πέτρος Μπάθορου τὶς τρεῖς αὐτὲς ἑβδομάδες. Ἡ ταραχή του ἦταν τρομερή. Κατατρωγόμενος

ἀπὸ παροξυσμοὺς ἀνίσχυρης λύσσας, ἄλλοτε ἔμενε κλεισμένος στὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Μαρινέλλα, κι' ἄλλοτε ἔφευγε μακρυὰ ἀπὸ τὴν καταραμένη αὐτὴ πόλη, κι' ἡ κυρία Μπάθορου φοβόταν μήπως δὲν τὸν ξανάβλεπε.

Εἶχε μπεῖ λοιπὸν ἡ ἀπελπισία στὸ σπίτι ἐκεῖνο, ποὺ μιὰ ἀκτίνα εὐτυχίας εἶχε φωτίσει γιὰ λίγες μέρες!

Ὁ Πεσκάδ, παρακολουθώντας τὰ πάντα, ἦταν ἀπὸ τοὺς πρώτους ποὺ πληροφορήθηκε ὅσα ἑτοιμάζονταν. Μόλις ἔμαθε τὴν εἴδηση αὐτὴ τοῦ γάμου τῆς Σάβας Τόρονθαλ καὶ τοῦ Σαρκανύ, ἔγραψε στὸ Κάτταρο. Μόλις μπόρεσε νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἀξιοθρήνητη κατάσταση τοῦ Πέτρου, μετὰ τὴν εἴδηση αὐτή, τὸ γνωστοποίησε ἐπίσης στὸν γιατρὸ Ἄντερκιτ.

Ἀντὶ γι' ἄλλη ἀπάντηση, πῆρε τὴ διαταγὴ νὰ συνεχίσῃ τὴν παρακολούθηση τῶν γεγονότων τῆς Ραγούζας καὶ νὰ τηρῇ τὸ Κάτταρο ἐνήμερο ὅλων.

Ὡστόσο, καθὼς πλησίαζε ἡ καταραμένη ἐκείνη μέρα τῆς 6ης Ἰουλίου, ἡ κατάσταση τοῦ Πέτρου Μπάθορου γινόταν ὁλοένα καὶ χειρότερη. Ἡ μητέρα του δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τοῦ δώσῃ οὔτε τόση δὰ ἐλπίδα. Πῶς, ἄλλωστε, θὰ ἦταν δυνατὸ ν' ἀλλάξουν τὰ σχέδια τοῦ Σύλλα Τόρονθαλ; Δὲν ἦταν ὁλοφάνερο, κι' ἀπὸ μόνη τὴ βία ποὺ ἀνακοινώθηκε καὶ ὡρίσθηκε ὁ γάμος αὐτός, πῶς ἦταν ἀπὸ καιρὸ ἀποφασισμένος, πῶς ὁ Σαρκανὺ κι' ὁ τραπεζίτης γνωρίζονταν ἀπό πολὺν καιρό, καὶ τέλος πῶς ὁ «πλούσιος αὐτὸς ἀπὸ τὴν Τριπολίτιδα» θὰ εἶχε πάνω στὸν πατέρα τῆς Σάβας κάποια ἐντελῶς ἰδιαίτερη ἐπιρροή;

Παρασυρμένος ἀπὸ τὶς τυραννικὲς αὐτὲς σκέψεις, ὁ Πέτρος Μπάθορου σκέφθηκε νὰ γράψῃ στὸ Σύλλα Τόρονθαλ, ἀχτὼ μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία ποὺ εἶχε ὁρισθῆ γιὰ τὸ γάμο.

Τὸ γράμμα του ἔμεινε χωρὶς ἀπάντηση.

Τότε ὁ Πέτρος προσπάθησε νὰ συναντήσῃ τὸν τραπεζίτη στὸν δρόμο. Δὲν τὸ κατόρθωσε.

Ὁ Πέτρος πῆγε νὰ τὸν ζητήσῃ κι' ὧς τὸ μέγαρό του. Τοῦ ἔκλεισαν τὴν πόρτα.

Ὅσο γιὰ τὴ Σάβα καὶ τὴ μητέρα της, ἦσαν τώρα ἀόρατες. Καμμιὰ δυνατότητα νὰ φτάσῃ ὧς αὐτές!

Ἂν ὅμως ὁ Πέτρος Μπάθορου δὲν μπόρεσε νὰ ξαναδῇ τὴ Σάβα ἢ τὸν πατέρα της, βρέθηκε πολλὲς φορὲς ἀντιμέτωπος μὲ τὸν Σαρκανὺ στὸ Στραντόνε. Στὰ βλέμματα μίσους τοῦ νέου, ὁ Σαρκανὺ δὲν ἀπάντησε παρὰ μὲ τὴν πιὸ προκλητικὴ περιφρόνηση. Ὁ Πέτρος Μπάθορου σκέφθηκε τότε νὰ τὸν προκαλέσῃ, γιὰ νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ νὰ χτυπηθῇ μαζί του... Μὲ ποιὸ ὅμως πρόσχημα καὶ γιὰ ποιὸ λόγο, ὁ Σαρκανὺ θὰ δεχόταν μιὰ μονομαχία στὶς παραμονὲς τοῦ γάμου του μὲ τὴ Σάβα Τόρονθαλ, ποὺ τὸ συμφέρον του τοῦ ἐπέβαλλε ν' ἀποφύγῃ;

Ἔξη μέρες κύλησαν ἔτσι. Ὁ Πέτρος, παρ' ὅλες τὶς παρακλήσεις τῆς μητέρας του καὶ τοῦ Μπόρικ, ἄφισε τὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Μαρινέλλα κατὰ τὸ βράδυ τῆς 4ης Ἰουλίου. Ὁ γέρος ὑπηρέτης προσπάθησε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ γρήγορα ἔχασε τὰ ἴχνη του. Ὁ Πέτρος βάδιζε στὴν τύχη σὰν τρελλός, μέσα ἀπὸ τοὺς πιὸ ἔρημους δρόμους τῆς πόλης καὶ κατὰ μῆκος τῶν τειχῶν τῆς Ραγούζας.

Μιὰ ὥρα ἀργότερα, τὸν ξανάφερναν ἑτοιμοθάνατο στὸ σπίτι τῆς κυρίας Μπάθορου. Μιὰ μαχαιριὰ τοῦ εἶχε τρυπήσει τὸ πάνω μέρος τοῦ ἀριστεροῦ πνεύμονος.

Δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἡ παραμικρὴ ἀμφιβολία: ὁ Πέτρος στὸν παροξυσμὸ τῆς ἀπελπισίας του εἶχε αὐτοκτονήσει!

Ὁ Πεσκάδ, μόλις πληροφορήθηκε τὸ δυστύχημα αὐτό, ἔτρεξε ἀμέσως στὸ τηλεγραφεῖο.

Μιὰ ὥρα ἀργότερα, ὁ Ἄντεκιρτ ἔπαιρνε στὸ Κάτταρο τὴν εἴδηση τῆς αὐτοκτονίας τοῦ νέου.

Θὰ ἦταν δύσκολο νὰ περιγράψουμε τὸν πόνο τῆς κυρίας Μπάθορου, ὅταν ξαναδρέθηκε μπρὸς στὸ παιδί της, ποὺ μόνο λίγες ὧρες ζωῆς τοῦ ἔμεναν ἴσως ἀκόμα. Ἡ ἐνεργητικότητα ὅμως τῆς μητέρας νίκησε τὶς ἀδυναμίες τῆς γυναίκας. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἔπρεπε νὰ τοῦ δώσουν κάθε περιποίηση. Τὰ κλάμματα, ἀργότερα.

Φώναξαν ἕνα γιατρό. Ἔφτασε ἀμέσως, ἐξέτασε τὸν πληγωμένο, ἀκροάστηκε τὴν ἀδύνατη καὶ διαλείπουσα ἀναπνοή του, ἐξέτασε τὴν πληγή του, τοῦ ἔδαλε τὸν πρῶτο ἐπίδεσμο, τοῦ ἔδωσε κάθε δυνατὴ βοήθεια, δὲν εἶχε ὅμως καμμιὰ ἐλπίδα πῶς θὰ γλύτωνε.

Δεκαπέντε ὧρες ἀργότερα, ἡ κατάσταση τοῦ νέου χειροτέρεψε ἀκόμα περισσότερο, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ μεγάλη αἱμορραγία, κι' ἡ ἀναπνοή του, μόλις αἰσθητή, κινδύνευε νὰ σβύσῃ σ' ἕνα τελευταῖο στεναγμό.

Ἡ κυρία Μπάθορου εἶχε πέσει γονατιστή, παρακαλώντας τὸ Θεὸ νὰ σώσῃ τὸ παιδί της!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ πόρτα τῆς κάμαρας ἄνοιξε. Ὁ Ἄντεκιρτ παρουσιάστηκε καὶ προχώρησε στὸ κρεββάτι τοῦ ἑτοιμοθάνατου. Ἡ κυρία Μπάθορου ἑτοιμαζόταν νὰ ριχτῇ πρὸς τὸ μέρος του· τῆ συγκράτησε μ' ἕνα νόημα.

Τότε ὁ γιατρὸς ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Πέτρου, καὶ τὸν ἐξέτασε προσεκτικὰ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη. Κατόπι τὸν κοίταξε μὲ μιὰ ἀκράτητη ἐντατικότητα. Ἀπὸ τὰ μάτια του φαινόταν σὰν νὰ ἔκχυνόταν μιὰ μαγνητικὴ δύναμη, σὰ νὰ προσπαθοῦσε ὁ γιατρὸς νὰ κάνῃ νὰ εἰσχωρήσῃ στὸν ἐγκέφαλο ἐκεῖνο, ποὺ ἡ σκέψη του ἦταν ἕτοιμη νὰ σβύσῃ, ἡ ἴδια του ἡ ζωὴ μὲ τὴ δική του θέληση.

Αἴφνης, ὁ Πέτρος μισοσηκώθηκε. Τὰ βλέφαρά του ἄνοιξαν καὶ κοίταξε τὸ γιατρό. Ξανάπεσε νεκρός.

Ἡ κυρία Μπάθορου ρίχτηκε στὸ γιό της, ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ κι' ἔπεσε λιπόθυμη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γέρο-Μπόρικ.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη, ὁ γιατρὸς ἔκλεισε τὰ μάτια τοῦ πεθαμένου. Ἔπειτα σηκώθηκε, ἐγκατέλειψε τὴν κάμαρα καὶ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν ἀκούσῃ νὰ μουρμουρίζῃ τὸ ρητὸ αὐτό, δανεισμένο ἀπ' τὶς ἰνδικὲς παραδόσεις:

«Ὁ θάνατος δὲν καταστρέφει, κάνει μόνο τὸν ἄνθρωπο ἀόρατο!»

ΙΖ'

Μιὰ συνάντηση στὸ Στραντόνε.

Ὁ θάνατος αὐτὸς ἔκανε μεγάλο θόρυβο στὴν πόλη. Κανένας ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ ὑποπτευθῇ τὴν ἀληθινὴ αἰτία τῆς αὐτοκτονίας τοῦ Πέτρου Μπάθορου, οὔτε κυρίως ὅτι ὁ Σαρκανὺ κι' ὁ Σύλλας Τόρονθαλ δὲν ἦσαν καθόλου ἀσχετοι μὲ τὸ δυστύχημα αὐτό.

Τὴν ἄλλη μέρα, 6 Ἰουλίου, ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ὁ γάμος τῆς Σάβας Τόρονθαλ καὶ τοῦ Σαρκανύ.

Τὴν εἴδηση τῆς αὐτοκτονίας, ποὺ ἔγινε ὑπὸ τόσο συγκινητικὲς συνθῆκες, οὔτε ἡ κυρία Τόρονθαλ, οὔτε ἡ κόρη της τὴν ἔμαθαν.

Ὁ Σύλλας Τόρονθαλ συμφώνησε μὲ τὸν Σαρκανύ, νὰ πάρῃ κάθε δυνατὴ προφύλαξη γι' αὐτό.

Συμφωνήθηκε ἐπίσης, ὁ γάμος νὰ γίνῃ πολὺ ἁπλά. Θὰ προφασίζουνταν κάποιο πένθος στὴν οἰκογένεια τοῦ Σαρκανύ. Αὐτὸ δὲν ταίριαζε βέβαια μὲ τὶς ματαιόδοξες συνήθειες τοῦ Σύλλα Τόρονθαλ· ἀλλὰ στὴν περίπτωση αὐτή, νόμισε πῶς καλύτερα ἦταν νὰ γίνουν τὰ πράγματα χωρὶς θόρυβο. Οἱ νεόνυμφοι θᾶμεναν λίγες μέρες στὴ Ραγούζα καὶ κατόπιν θάφευγαν γιὰ τὴν Τρίπολη, ὅπου, καθὼς ἔλεγαν, ἔμενε συνήθως ὁ Σαρκανύ. Δὲν θὰ γινόταν λοιπὸν καμμιὰ δεξίωση στὸ μέγαρο τοῦ Στραντόνε, οὔτε γιὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ προικοσύμφωνου, ποὺ ἐξασφάλιζε μιὰ σημαντικὴ προῖκα στὴ νέα, οὔτε μετὰ τὴ θρησκευτικὴ τελετὴ στὴν ἐκκλησία τῶν Φραγκισκανῶν, ποὺ θὰ γινόταν ἀμέσως μετὰ τὴν πολιτική.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἐνῷ γίνουνταν οἱ τελευταῖες ἑτοιμασίες τοῦ γάμου στὸ μέγαρο Τόρονθαλ, δυὸ ἄνθρωποι περπατοῦσαν συνομιλώντας, στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Στραντόνε.

Οἱ δυὸ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἦσαν ὁ Ματιφοὺ κι' ὁ Πεσκάδ.

Ἐπιστρέφοντας στὴ Ραγούζα, ὁ γιατρὸς Ἄντεκιρτ εἶχε φέρει μαζί του καὶ τὸν Ματιφού. Ἡ παρουσία του δὲν ἦταν πιὰ ἀναγκαία στὸ Κάτταρο, καὶ πόσο οἱ δυὸ φίλοι, οἱ δυὸ «δίδυμοι» ὅπως ἔλεγε ὁ Πεσκάδ, ὑπῆρξαν ἀπόλυτα εὐτυχισμένοι ποὺ ξαναβλέπονταν, εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε.

Ὅσο γιὰ τὸν γιατρό, ἡ πρώτη του δουλειὰ μόλις ἔφτασε στὴ Ραγούζα, ἦταν νὰ πάῃ στὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Μαρινέλλα. Ἔπειτα ἀποσύρθηκε σ' ἕνα μέτριο ξενοδοχεῖο τοῦ προαστείου Πλότσε, ὅπου περίμενε νὰ τελειώσῃ ὁ γάμος τοῦ Σαρκανὺ καὶ τῆς Σάβας Τόρονθαλ, γιὰ νὰ δώσῃ συνέχεια στὰ σχέδιά του.

Τὴν ἑπομένη ἔκανε δεύτερη ἐπίσκεψη στὴν κυρία Μπάθορου, καὶ βοήθησε ὁ ἴδιος νὰ ξαπλώσουν τὸν Πέτρο στὸ φέρετρό του.

Κατόπι γύρισε στὸ ξενοδοχεῖο του, ἀφοῦ ἔστειλε τὸν Πεσκὰδ καὶ τὸν Ματιφοὺ νὰ ἐπιβλέπουν τὸ Στραντόνε.

Τίποτα ὅμως δὲν ἐμπόδιζε τὸν Πεσκὰδ νὰ φλυαρῇ, ἐνῷ συγχρόνως ἦταν ὅλος μάτια κι' ὅλος αὐτιά.

— Σὲ βρίσκω πιὸ παχύ, ἀδερφέ μου! ἔλεγε ψηλώνοντας γιὰ νὰ ψηλαφήσῃ τὸ στῆθος τοῦ Ἡρακλῆ.

— Ναί... καὶ πάντα γερό!

— Τὸ κατάλαβα ἀπὸ τὸ ἀγκάλιασμά σου.

— Ἡ παράσταση ὅμως ποὺ μοῦ εἶπες;.. ρώτησε ὁ Ματιφοὺ ποὺ ἐνδιαφερόταν ἐξαιρετικὰ γιὰ τὸ ρόλο του.

— Προχωρεῖ, προχωρεῖ!... Εἶναι, βλέπεις, ἡ δράση πολὺ μπερδεμένη!

— Μπερδεμένη;

— Ναί!.. Γιατὶ δὲν πρόκειται γιὰ κωμωδία, ἀλλὰ γιὰ δράμα, κι' ἡ ἀρχή του ἀκόμα εἶναι πολὺ συναρπαστική!

Ὁ Πεσκὰδ σώπασε. Ἕνα ἀμαξάκι κουπὲ ἤρθε γρήγορο καὶ σταμάτησε μπρὸς στὸ μέγαρο τοῦ Στραντόνε.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε ἀμέσως καὶ ξανάκλεισε πάλι, ἀφοῦ κατέβηκε κάποιος. Ἦταν ὁ Σαρκανύ, κι' ὁ Πεσκὰδ τὸν ἀναγνώρισε ἀμέσως.

— Ναί... πολὺ συναρπαστική, ξανάπε, προμηνύει μάλιστα μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία!

— Κι' ὁ προδότης;.. ρώτησε ὁ Ματιφοὺ ποὺ τὸ πρόσωπο αὐτὸ τὸν ἐνδιέφερε πιὸ ἄμεσα.

— Αἴ, λοιπόν... ὁ προδότης θριαμβεύει τὴ στιγμὴ αὐτή, ὅπως γίνεται πάντοτε σὲ κάθε τεχνικὰ γραμμένο θεατρικὸ ἔργο. Ὑπομονὴ ὅμως!.. ἂς περιμένουμε τὸ τέλος.

— Στὸ Κάτταρο, εἶπε ὁ Ματιφοῦ, νόμισα γιὰ μιὰ στιγμὴ πῶς θά...

— Πῶς θὰ παρουσιαζόσουν στὴ σκηνή;

— Ἀκριβῶς, Πεσκάδ, ἀκριβῶς!

Κι' ὁ Ματιφοὺ τοῦ διηγήθηκε ὅσα συνέβησαν στὸ παζάρι τοῦ Καττάρου, πῶς δηλαδὴ τὰ δυὸ του χέρια εἶχαν ἐπιταχθῆ γιὰ μιὰ ἀπαγωγὴ ποὺ δὲν ἔγινε.

— Ἔστω! Ἦταν ἀκόμα πολὺ νωρίς! ἀπάντησε ὁ Πεσκάδ, ποὺ μιλοῦσε γιὰ νὰ πῇ κι' αὐτὸς κάτι, γιατὶ στὴν πραγματικότητα δλη του ἡ προσοχὴ ἦταν στραμμένη ἀλλοῦ. Θὰ βγῇς στὴν τέταρτη ἢ τὴν πέμπτη πράξη... Ἴσως μάλιστα νὰ μὴν παρουσιαστῇς παρὰ στὴν τελευταία σκηνή!.. Μὴν ἀνησυχῇς ὅμως!.. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐμφανισής σου θὰ εἶναι τρομερό!.. Νὰ εἶσαι βέβαιος!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἕνας μακρυνὸς ψίθυρος ἀκούστηκε στὸ Στρατόνε, ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἀνοιγόταν ἡ ὁδὸς Μαρινέλλα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Γιαπωνέζικο παραμύθι

Τὰ παλιὰ χρόνια, ἦταν τὸ περιστέρι ἕν' ἀνυπάκουο ἀγόρι, ποὺ ἔκανε πάντα τὸ ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι πρόσταζε ὁ πατέρας του: Τὸν ἔστελνε γιὰ δουλειὰ στὸ βουνό, αὐτὸς πήγαινε στὸ λιβάδι. Τοῦλεγε νὰ πάῃ στὸ λιβάδι, αὐτὸ βρισκόταν στὸ χωράφι.

Ὅταν εἶδε ὁ πατέρας πῶς οἱ μέρες του ἤτανε πιὰ μετρημένες, θέλησε ν' ἀφήσῃ τοῦ γιοῦ παραγγελία ποὺ νὰ τοῦ χτίσῃ τὸν τάφο του. Ἤθελε νὰ ταφῇ σ' ἕνα ἥσυχο βουνό. Μὰ ἐπειδὴ φοβόταν πῶς ὁ γιός του θᾶκανε ὅπως πάντα τὸ ἀντίθετο, τοῦ εἶπε: «Θέλω νὰ μοῦ σκάψῃς τὸν τάφο μου στὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ».

Σὰν πέθανε ὁ πατέρας του, μετανιωμένος ὁ γιὸς ποὺ τόσα χρόνια δὲν ἔκανε ποτὲ τὸ πατρικὸ θέλημα, ἀποφάσισε αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ νὰ τοῦ ἑτοιμάσῃ τὸ μνημούρι του στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ. Ἐκεῖ τὸν ἔθαψε. Μὰ κάθε φορὰ ποὺ ἡ βροχὴ φουσκώνει τὸν ποταμό, φοβᾶται τὸ περιστέρι μήπως τὸ ρέμα συνεπάρει μαζὶ καὶ τὸν τάφο. Ἔτσι ἀκόμη ὡς τώρα, κάθε ποὺ ἑτοιμάζεται βροχή, τ' ἀκοῦμε νὰ γουργουρίζῃ φοβισμένα: «Τοτό, ποπό», καὶ νὰ κλαίῃ:

— Ἄχ, πατέρα, γιατὶ νὰ μὴ σ' ἀκούω πάντα σ'ὅ,τι μοῦ ἔλεγες!

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΞΕΝΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΑ

Στὴν ξενιτειά, ἡ ψυχή σου πονεμένη
μιὰ μέρ' ἀλαργινή, σκοτεινιασμένη
σὰ θὰ βρεθεῖς,
ὅ,τι ἀγροικᾶς κι' ἀκοῦς ὁλόγυρα σου,
μικρὸ καὶ ξέγνοιαστο παιδί, μπροστά σου
θὰ θυμηθεῖς!

Κι' ἀνάερα νοσταλγικά, σὰ χάδι,
τὰ μάτια τῶν ψυχῶν σου, στὸ σκοτάδι,
ἄφτεστη κι' ὑπερκόσμια ὁμορφιά,
τὴ σημερνὴ θὰ δείχνουν ζωγραφιά.

Τ' ἀγέρι
τὴ μυρωμένη ἀνάσατης θὰ φέρει,
κι' ὁ ἀχὸς
μακρόσυρτο, λυπητερὸ τραγούδι,
καὶ τὸ φλογάτο τῆς ροδιᾶς λουλούδι,
πόνος κρυφός!

Στὴν πλούσια φύση, τὴ μυριανθισμένη
ποῦναι γιὰ σέν' ἀδιάφορη καὶ ξένη
θ' ἀποζητᾶς,
τὶς κυκλαμιές, τὰ σκίνα, τὸ πουρνάρι,
μι' ἀγράμπελη ξανθοῦλα, ἕνα θυμάρι,
τῆς ρεματιᾶς

Καὶ τὴ βαρκοῦλα τοῦ ψαρᾶ, ποὺ ἀγάλι
στ' ἀμμουδερὸ, πολύβοο περιγιάλι,
γλυστρᾶ γοργή,
τὴ μυρωδιὰ 'π' τὴ θάλασσα, ἀπ' τὰ φύκια
κι' ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὰ πεῦκα καὶ τὰ ρείθρα.

Θερμὴ πνοὴ
τοῦ ἥλιου μας, τὰ χιόνια ἀπ' τὴν κορ-
[διά σου
νὰ λυώσουν κι' ἡ παιδιάστικη χαρά του
πίσω νὰ 'ρθεῖ!

Ἄδικα θὰ προσμένεις κι' ἀπ' τὸ χῶμα
τῆς πεθαμένης μάννας σου τὸ στόμα
«Πατρίδα ὀνειρεμένη, μακρυνή!»
μόνο στὴ θύμηση θὰ μουρμουρίζει,
τὸν πόνο σου ἀπαλὰ ν' ἀποκοιμίζει,
νανούρισμα στὴν ὥρα τὴ στερνή!

ΝΙΚΗ Λ. ΠΕΡΔΙΚΑ

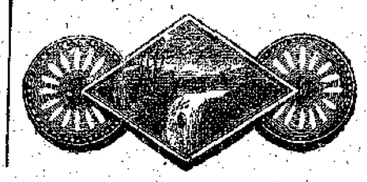

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟΥ ΕΡΑΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

19ον Δελτίον εἰσφορῶν

	Δρχ.
Γεώργιος Βασιλόπουλος	1000
Φλώρα Π. Ἀλεξοπούλου (γ' δόση)	500
Λία Κιοκπᾶ	500
Κατίνα Ροδάκη	500
Μιχαλάκης Ζωγράφος	1000
Σολωμὸς	500
Ἀνήσυχη Καστανούλα	1500
Ἀναστασία Δ. Καρύδα	1000
Ἀννούλα Κ. Μιχαλάκη	1000
Χρῆστος Ντάβαρης	2000
Πηνελόπη Σκέφερη	5000
Πέννα Λογοτέχνη	3000
Κωστάκης Γ. Ἰωάννου	5000
Λία Κιοκπᾶ (β' δόση)	2000
Κώστας Λαδόπουλος	25000
Εὐανθία Δουκάκη (εἰς μνήμην Τέλη Στεφανοπούλου Πληγωμένου Ἱππότη)	25000
Κωστῆς Μυρτιᾶς	3000
Ἀρ. Ι. Ἰωαννίδης	5000
Χαρ. Συγκελάκης	5000
Σύλλογος «Φάρος»	26000
Εὐστρ. Ι. Μαυρουδῆς	100000
	213.500
Προηγούμεναι εἰσφοραὶ	189.870
Ἐν ὅλῳ μέχρι 1/2/1944 δρ.	403.370

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 26 Φεβρουαρίου 1944

ΚΑΘΩΣ εἴδατε στὸ προηγούμενο, ἡ συνδρομὴ γιὰ τὴν Α'. τριμηνία τοῦ 1944, ἐξαιτίας ποὺ αὐξήθηκαν στὸ διπλὸ τὰ τυπωτικὰ καὶ τὰ πάντα, ἔγεινε δρ. 50.000. Ὅσοι τὴ χρωστοῦν ἀκόμα, τοὺς συμφέρει νὰ τὴν πληρώσουν **ἐντὸς τοῦ Μαρτίου**, γιατί, ἐκτὸς ποὺ θὰ τοὺς κοπῇ τὸ φύλλο ἂν δὲν θἄχουν ἀνανεώσει ὡς τότε—τὸ εἶπα κι' αὐτὸ—ἂν θελήσουν κατόπι νὰ τὴν πληρώσουν, γιὰ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἀποστολή, θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ δώσουν ὅσα καὶ γιὰ τὴν Β'. τριμηνία, ποὺ ἐνδέχεται νὰ εἶναι περισσότερα, ἀφοῦ ἡ αὔξησή τῶν πάντων ἐξακολουθεῖ. Ἀπεναντίας, ὅπως ὅσοι ἔχουν πληρώσει γιὰ τὴν Α'. τριμηνία δρχ. 25.000, δεν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ στείλουν τώρα συμπλήρωμα, ἔτσι δὲν θὰ ὑποχρεωθοῦν κι' ὅσοι θὰ πληρώσουν μέχρι τέλους Μαρτίου δρ. 50.000, ὅσο κι' ἂν αὐξηθῇ ἡ συνδρομὴ γιὰ τὴ Β'. τριμηνία. Οἱ πρόθυμοι, βλέπετε, οἱ τακτικοί, βγαίνουν πάντα κερδισμένοι.

Καὶ πάλι ἔχω καθυστέρηση. Τὸ φύλλο μου κυκλοφορεῖ ἕνα μῆνα σχεδὸν ἀργότερα ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία του. Καὶ τοῦτο γιατὶ παρουσιάζονται διαρκῶς ἐμπόδια ἀνυπέρβλητα. Ἄξαφνα, τὸ τυπογραφεῖο, μὲ τὸν περιορισμὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ, δὲν μπορεῖ νὰ τυπώνῃ ὅταν θέλῃ παρὰ μόνο ὅταν ἔχῃ ρεῦμα. Εἶναι κι' οἱ διατυπώσεις γιὰ τὸ χαρτί. Τελευταῖα, ὁ ἁρμόδιος πῆγε ταξίδι κι' ἀναγκάσθηκα νὰ περιμένω 15 ἡμέρες ὡς νὰ γυρίσῃ καὶ νὰ μοῦ δώσῃ τὸ χαρτὶ τοῦ μηνός. Κι' ἄλλα τέτοια πολλά. Ὥστε μὴ νομίσατε πὼς ἡ καθυστέρηση προέρχεται ἀπὸ ἀμέλεια δική μου, τῶν διευθυντῶν ἢ τῶν συνεργατῶν. Κάθε ἄλλο! Προέρχεται ἀπὸ ἀνωτέρα βία.

Πρέπει νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ἄλλο: Ἂν ἰδῆτε τυχὸν παλιά μου φυλλάδια νὰ τυλίγουν φώνια στὴν ἀγορά—πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ εἶδε κανένας ὡς τώρα—μὴ νομίσετε πὼς ἄρχισα νὰ πουλῶ τοὺς τόμους μου, τοὺς πολύτιμους τόμους μου, σὰ χαρτὶ μὲ τὴν ὀκᾶ! Διαρρῆκτες, ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα, ἔσπασαν μιὰ νύχτα τὴν ἀποθήκη μου καὶ μοῦ ἔκλεψαν πολλὰ σώματα ἀπὸ διαφόρους παλιοὺς τόμους, ποὺ, μὴν ξέροντας τὴν ἀξία τους, τὰ πούλησαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ ὡς χαρτὶ γιὰ τύλιγμα. Εὐτυχῶς ἡ ἀστυνομία βρῆκε τοὺς κλέφτες ποὺ θὰ τιμωρηθοῦν, κι' ἴσως θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μὲ ἀποζημιώσουν.

Ἄ, τί ὡραῖο, τί συγκινητικὸ αὐτὸ τὸ γράμμα! Ἀκοῦστε: Δυὸ παλιὰ Διαπλασόπουλα, ὁ ***Γενναιόψυχος Στρατηλάτης*** τοῦ 1913—1917 κι' ἡ ***Ἐλπὶς τῆς Ἑλλάδος*** τοῦ 1916—1922, σύζυγοι σήμερα ἔρχονται νὰ μοῦ παρουσιάσουν τὸν μικρὸ τους γιὸ καὶ νὰ ζητήσουν τὴν ἐγγραφή του στὸ περιοδικό μου. «Εἴμαστε βέβαιοι —μοῦ γράφουν—πὼς θὰ τὸν δεχθῇς μὲ μεγάλη ἀγάπη, μὲ ὅση ἀγάπησες κάποτε κι' ἐμᾶς, καὶ μεῖς ἀγαπήσαμε σένα, ποὺ καὶ σήμερ' ἀκόμα, παρὰ τὴν ἀνεμοζάλη τῆς ζωῆς, δὲν πάψαμε νὰ σὲ θυμούμαστε καὶ νὰ σ' ἀγαποῦμε. Μεγαλώσαμε τὸν γιό μας μ' αὐτὴ τὴν ἀγάπη γιὰ σένα, καὶ τὄνειρό του εἶναι νὰ γίνῃ κι' αὐτὸς ἕνα καλὸ Διαπλασόπουλο, σὰν τὸ πατέρα του καὶ τὴ μητέρα του. Καὶ νά, μόλις ἔφτασε σὲ ἡλικία ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ σὲ παρακολουθήσῃ, σοῦ τὸν φέρνουμε. Ἔτσι θὰ δοθῇ εὐκαιρία καὶ σὲ μᾶς, ἂν καὶ περάσαμε σχεδὸν τὰ μισὰ χρόνια τοῦ μέσου ὅρου τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, νὰ σὲ παρακολουθήσουμε γιὰ δεύτερη φορὰ ἀπὸ κοντά, καὶ νὰ ξαναθυμηθοῦμε τὰ παλιά μας ὄμορφα παιδικὰ χρόνια, ποὺ μὲ τόση λαχτάρα περιμέναμε τὸ ταχυδρομεῖο ποὺ θὰ μᾶς ἔφερνε κάθε νέο σου φύλλο». Μὲ χαρά, μὲ συγκίνηση, δέχομαι σήμερα τὸ ἀγαπημένο ἀγοράκι τῶν παλιῶν μου φίλων, καὶ τοῦ εὔχομαι—ὅπως τὸ ἐλπίζουν κι' ἐκεῖνοι—«νὰ ὑπερβάλῃ τοὺς γονεῖς του στὶς στῆλες μου»...

Γενναιὰ Ἠπειρωτοπούλα, εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ τὰ καλὰ λόγια. Χάρηκα κι' ὁ κ. Ξ. ποὺ μπόρεσες νὰ πᾷς στὸν «Ποπολάρο» κι' εὐχαριστήθηκες τόσο πολύ. Ἀπὸ τὰ πρῶτα μου φυλλάδια, κρίνεις πὼς ὁ τόμος μου τοῦ 1944 θὰ εἶναι πολὺ ὡραῖος κι' εἶσαι γι' αὐτὸ ἐνθουσιασμένη. Ναί, κάνω ὅ,τι μπορῶ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ πολλά. Τὰ μέσα, βλέπεις, οἱ δυνατότητες, δὲν εἶναι ὅπως πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο. Τώρα, καὶ γιὰ τὴν ὥρα, ἡ ἔκδοσις μου εἶναι *ἀναγκαστικὰ περιορισμένη*—δυὸ μόνο δωδεκασέλιδα τὸ μῆνα—ἑπομένως κι' ἡ ὕλη μου, κι' εἰκόνες μου, κι' οἱ διαγωνισμοί μου, κι' ὅλα. Ὡστόσο ἐλπίζω πὼς θὰ κατορθώσω νὰ κάμω καὶ μιὰ «Κυριακή». Αὐτὴ τὴ φορά, κι' ὁ Ἀνανίας τὸ θέλει πολὺ καὶ μὲ τρώγεται καθεμέρα. Ἔχει χωνέψει κι' αὐτὸς τὴν ἰδέα πὼς μπορεῖ νὰ γίνῃ «Κυριακή» καὶ χωρὶς πολλὲς εἰκόνες, ὅπως τὴν κάναμε πέρσυ.

Ὁ ***Ἄδμητος***, σ' ἕνα πολὺ παλιὸ του γράμμα ποὺ δὲν ξέρω πὼς ἔμεινε χωρὶς ἀπάντηση—ἔλαβα ὅμως καὶ τὴν ἐπιταγή του κι' ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες του—μοῦ γράφει καὶ τὰ ἑξῆς: «Θέλω νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ μοῦ δίνεις ἀφότου ἔγινα συνδρομητής σου. Ἀπὸ σένα ἔμαθα ἀκόμα νὰ μεταχειρίζουμαι παντοῦ καὶ πάντα τὴ δημοτική, τὴ ζωντανὴ αὐτὴ γλῶσσα, κι' ὄχι τὴν τεχνητὴ καθαρεύουσα. Οὔτε συγκρίνεσαι μὲ τἄλλα περιοδικά, κι' ἂς ἔχουν περισσότερες σελίδες ἐσύ, μέσα στὶς λέγες δικές σου, κρύβεις θησαυρούς. Γι' αὐτὸ ἀξίζεις νὰ ζῇς παντοτινά».

Ἡ πρωϊνὴ τῆς Κυριακῆς 5 Μαρτίου ὁρίσθηκε γιὰ τὴν πανηγυρικὴ διαπλασιακὴ παράσταση τῆς «*Στέλλας Βιολάντη*» στὸ Θέατρο Τέχνης τοῦ κ. Κούν. Προμηνύεται ὡραία. Γιατὶ θὰ παρευρεθοῦν ἀπάνω ἀπὸ 100 διαπλασόπουλα—ὁ ***Λογοτέχνης*** κυρίως τὰ μάζεψε—μὲ τὴν....προμελέτη νὰ χαλάσουν τὸν κόσμο. Θὰ παρευρεθῇ, ἐννοεῖται, κι' ὁ ἀγαπημένος τους συγγραφέας, μολονότι τὴν ἴδια ἡμέρα ἔχει τὴν ἀπονομὴ τοῦ ἐπάθλου Παλαμᾶ στὴν αἴθουσα τῆς Ἀκαδημίας καὶ πρέπει νὰ παρευρεθῇ ὡς μέλος τῆς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀλλὰ ἡ τελετὴ θἀρχίσῃ στὶς 10 π. μ. καὶ θὰ τελειώσῃ στὶς 11, ὥστε ἐλπίζῃ νὰ προφτάσῃ καὶ τὴν παράσταση τῆς «Στέλλας Βιολάντη», τουλάχιστο ἀπὸ τὴ δεύτερη πράξη. Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς γράφω τί ἔγινε.

Ὡραίας ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν κι' οἱ ἑξῆς: ***Θερινὴ Ὀπτασία*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση καὶ χαίρω γιὰ τὴν εἴσοδο στὴν κίνηση, καθὼς καὶ τὴν ἵδρυση τοῦ Συλλόγου «Τὰ κορίτσια τοῦ Πευκιᾶ», ποὺ τοῦ εὔχομαι κάθ' ἐπιτυχία· νὰ ἰδοῦμε, ἀλήθεια, ἕνας Σύλλογος μόνο ἀπὸ κορίτσια, ἢ μόνο ἀπὸ ἀγόρια, εἶναι πιὸ στερεὸς καὶ βιώσιμος ἀπὸ τοὺς μικτούς;) ***Λογοτέχνης*** (ἕνα κακὸ ἔχουν οἱ ταξιδιωτικὲς αὐτὲς ἐντυπώσεις: πολλὰ πράγματα ὁ συγγραφέας δὲν τὰ περιγράφει «ἐξ αὐτοψίας», «ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως», παρὰ ἀπὸ περιγραφὲς ἄλλων, καὶ κάποτε ἀπό....κὰρτ ποστάλ, ποὺ πουλοῦν ἐκεῖ γιὰ τοὺς ξένους! καὶ μένα δὲν μοῦ ἄρεσε τὸ μυθιστόρημα ποὺ τὸ βρῆκες ὑπερρεαλιστικό· εἶναι πραγματικῶς ἀκατανόητο') ***Ξύλο Ἀπελέκητο*** (τὸν ἀγαπᾶς σὰν πατέρα σου, καὶ γι' αὐτὸ νοιώθεις τόση χαρὰ ὅταν διαβάζῃς καλὰ γι' αὐτὸν στὶς ἐφημερίδες' πέρασαν οἱ χιονίστρες; δὲν ἦρθε ἀκόμα τὸ μαγιόνερο....) ***Χίλων*** (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς συχνά' σ' εὐχαριστῶ ποὺ φροντίζεις τόσο καὶ γιὰ τὴ διάδοσή μου' ἔλαβα συγχρόνως καὶ τὶς δυὸ ἐπιταγές κι' ἐνέγραψα γιὰ τὴν τριμηνία τοὺς νέους μου φίλους κατὰ τὶς ὁδηγίες σου') ***Λύκειος Ἀπόλλων*** (σ' εὐχαριστοῦμε ὅλοι' πρὸ πολλοῦ ἔχω καταργήσει τὸ Δημοψήφισμα τῶν Ψευδωνύμων, γιατὶ οἱ περισσότεροι ἐψήφιζαν κατὰ φιλία καὶ συμπάθεια, κι' ἔτσι δὲν νικοῦσε πάντα τὸ ὡραιότερο ψευδώνυμο' ἐπίσης ἔχω πάψει νὰ δημοσιεύω ξενόγλωσσες Ἀσκήσεις, γιατὶ οἱ λύτες παραπονιόνταν, μὲ τὸ δίκιο τους, πὼς στὸν Διαγωνισμὸ τῶν λύσεων ἐπικρατοῦσαν οἱ γλωσσομαθεῖς') ***Φιλοκτήτης*** (ἦταν καιρὸς νὰ γίνῃς καὶ συνδρομητὴς καὶ νὰ μπῇς καὶ στὴν κίνηση, ἀφοῦ μὲ ξέρεις καὶ μ' ἀγαπᾶς ἀπὸ τόσα χρόνια καὶ χρωστᾷς στὸ διάβασμά μου τὴν ἐπίδοσή σου στὰ Νεοελληνικὰ τοῦ σχολείου' μετὰ χαρᾶς σοῦ ἐνέκρινα αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο καὶ περιμένω νὰ φαίνεσαι συχνά' τὸ γράμμα σου εἶναι πολὺ παλιὸ γιὰ νὰ σοῦ εὐχηθῶ περαστικά: θὰ ἔγινες καλὰ πρὸ πολλοῦ') ***Μαρτῖνος Ρώνης*** (τί ποιητικὰ ποὺ ἐκφράζεις τὴ χαρά σου καὶ τὶς εὐχαριστίες σου γιὰ τὴ δημοσίευση τοῦ πρώτου σου κομματιοῦ! ἔλαβα καὶ τ' ἄλλα δυὸ ποὺ θὰ τὰ διαβάσω μὲ τὴ σειρά τους' ναί, τὸ «σαστικιά» θὰ πῇ «μνηστή», «ἀρραβωνιαστικιά», καὶ ταιριάζει, βλέπεις, *στὸ τετράστιχο τῆς ποιήτριας ποὺ παραθέτεις*') ***Αἰσιόδοξον*** (χαίρω πολὺ γιὰ τὴν «ἀνάστασή» σου, ὅπως λὲς τὴν ἐπιστροφή σου σὲ μένα' ἐξετέλεσα κι' εὐχαριστῶ' ναί, οἱ τόμοι ἐκεῖνοι εἶναι στὴ διάθεση τῆς ***Τ. Μ.***, ἀλλὰ νὰ στείλῃ ἄνθρωπο νὰ τοὺς πάρῃ, γιατὶ στὸ ταχυδρομεῖο δὲν δέχονται') ***Νεύτων*** (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα, γιατὶ τὸ ἄλλο δὲν ἦταν ἐλεύθερο' σοῦ ἔστειλα καὶ λυσόχαρτο, *διόρθωσα καὶ* τὴν διεύθυνση κι' ἐλπίζω, ὅπως μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι, νὰ εἶσαι στὸ ἑξῆς τακτικός') ***Σκαραβαῖος*** (ἔλαβα καὶ τὶς τρεῖς ἐπιταγές, 89 χιλιάδες τὸ ὅλον' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ γιὰ ὅλα' στὴν πόλη σας, βλέπω, ἡ διαπλασιακὴ κίνηση εἶναι ἀρκετὰ ζωηρή, καὶ ἐλπίζω νὰ ζωηρέψῃ ἀκόμα φέτος, ποὺ ἔλειψαν οἱ περσυνὲς καθυστερήσεις κι' ἀνωμαλίες') ***Ἀγριολούλουδο*** (καταλαβαίνω ὅλες σου αὐτὲς τὶς χαρές, προπάντων ποὺ ἀλληλογραφεῖς μὲ τόσα καλὰ διαπλασόπουλα' ναί, αὐτὸ εἶναι γνωστό: τὸ ψευδώνυμο ***Ἀττὲ Ἰρὰμ*** εἶναι τὄνομα τῆς φίλης μας ἀπὸ τὴν ἀνάποδη' γιὰ τὸ κομμάτι σου δὲν θυμοῦμαι πιὰ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, στεῖλε κανέν' ἄλλο') ***Λάβαρον τοῦ Ἀρκαδίου*** (δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειώνεται κι' *ἡ ἡλικία: ὁ ἀναγνώστης* τῆς Σ. Σ.Σ. καταλαβαίνει ποιὰ εἶναι τὰ κομμάτια τῶν μικρῶν καὶ ποιὰ τῶν μεγάλων, κι' ἐξηγεῖ γιὰ ποιὸ λόγο ἕνα κομμάτι μικροῦ μπορεῖ νὰ πάρῃ ἀνώτερο βαθμὸ ἀπὸ ἕνα ἰσοδύναμο μεγάλου).

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ.Σ.Σ.

Ἀπορρίπτονται: Ὡς ἐκτενῆ, «Στὸ Πέλι» τ. ***Νηρέα***.—«Τὸ φάντασμα» τ. ***Ἀνθέμιδος***.—«Ἀθῶος κλέφτης» τ. ***Ἀλκαίου***.—Ὡς παράκαιρα. «Ὁ χρόνος κυλάει» τ. ***Ἕλληνα***.—«Ἅγιος Βασίλης» τ. ***Ὀδοιπόρου***.—«Ἀπροσδόκητα Χριστούγεννα» τ. ***Κ. Ἀράχνης***.—«Τὰ χελιδόνια φεύγουν» τ. ***Ξεροκέφαλης***.—«Τ' ἀποτελέσματα» τ. ***Φιλοθεάτη***—Καλοκαίρι» τ. ***Μικρούλη***.—Ὡς ἄτεχνα ἢ ἀκατάλληλα. «Μελωδία» τ. ***Ἀλκαίου***.—«Ἔρμο ἀκρογιάλι» τ. ***Πύρινο Δάκρυ***.—«Ὁ Κολόμβος» ἀνωνύμου.—«Πῶς θἄθελα» τ. ***Ἀδμήτου***.—«Τὴ στερνή» τ. ***Ζουζούνι***.—«Ὁ φόβος» τ. ***Τενεκέ***.—«Νοσταλγία» τ. ***Ξύλο Ἀπελέκητο***.—«Θάνατος» τ. ***Ἀλκαίου***.—«Τὸ μῆλο τῆς ἔριδος» τ. ***Διαβολόπαιδου***.—«Ἡ δύσις» τ. ***Ἑλληνόπουλου***.—«Αὐγούλα» τ. ***Πάρτη***.—«Συμβολικό» τ. ***Τζαμπατζῆ***.—«Δυο παιδάκια» τ. ***Μελαχρινῆς Ἑλληνοπούλας***.—«Στερνὴ πνοή» τ. ***Ἕλληνα***.—«Ἡ ἀνατολή» τ. ***Φουντωτῆς Γατούλας***.—«Μῦθος» τ. ***Ἐλεύθερου Σκοπευτῆ***.—«Πεταλούδα» τ. ***Ἱπταμένου Ἀετοῦ***.—«Τὸ φεγγάρι» τ. ***Ρήγα Φερραίου***.—«Τὸ ἀγγελούδι» τ. ***Σούζης***.—«Τὸ ποταμάκι» τ. ***Μελαχρινῆς Κρητικοπούλας***.—«Ὁ χωρισμός» τ. ***Φιλοτελιστῆ***.—Ὡς ἀντικανονικὰ σταλμένα (διπλὰ καὶ τριπλά): «Γραφή» καὶ «Φίλοι» τ. ***Ντίνου Ζηριώτη***.—«Στερνὴ πνοή» καὶ «Ζητώντας τὴν εὐτυχία» τ. ***Ἕλληνα***.—«Ἀποχωρισμός» καὶ «Σκέψεις» τ. ***Ἀδμήτου***.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα ψευδώνυμα. Σκιαθίτικο Ἀγέρι, ἀ. (ΚΒ). Παιδὶ τῆς Θαλάσσης, α. (ΔΚ). Ζουλέϊκα, κ. (ΑΚ) Βερόνικα, κ. (ΑΚ). Μὴ μὲ λησμόνει, κ. (ΚΖ). Χιονοθύελλα, κ. (ΜΡ). Διαμαντόπετρα, κ. (ΜΡ). Ἀκατάβλητος, ἀ. (ΙΠ). Σκλαβωμένο Ἀετόπουλο, ἀ. (ΙΠ). Λέων τοῦ Βορρᾶ, ἀ. (ΝΦ) Νεύτων, ἀ. (ΦΠ). Λουλουδένια Ὕπαρξις, κ. (ΕΒ). Ἀτθίς, κ. (ΕΒ). Ὀρεστιάς, κ. (ΦΧ). Γλυκοχάραμα, ἀ. (ΙΝ). Σιδηροδαμαστής, ἀ. (ΑΦ) Ἠπειρώτικος Ἀστήρ, ἀ. (ΠΘ). Ἀγέρι τοῦ Μωριᾶ, ἀ. (ΝΧ). Ἑρμιονεύς, ἀ. (ΜΣ). Λευκὸς Αἰθίοψ, ἀ. (ΒΝ). Ἀετὸς τοῦ Μωριᾶ, ἀ. (ΕΘ). Ὀλυμπιακὴ Φλόγα, ἀ. (ΓΓ). Λογικὸς Τρελλός, α. (ΔΠ). Μικρὸς Καβαλλάρης, ἀ. (ΚΜ). Φουντωτὸς Μασκαρᾶς, ἀ. (ΓΜ). Ἐλαφάκι, ἀ. (ΛΠ). Νοσταλγός, ἀ. (ΑΚ). Ἄσπρος Κρῖνος, ἀ. (ΝΔ). Κόκκινος Παλιάτσος, ἀ. (ΓΦ). Παράξενος Τοξότης, ἀ. (ΝΜ). Γαλάζια Σκιά, κ. (;;). Πληγωμένη Πεταλούδα, κ. (;;). Ἀκτὴ τῆς Νοσταλγίας, κ. (;;). Βορέας ἀ. (Π.Χ.).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Παπεφλέσσας, ἀ. Ὄλιβα, κ. Ἕλληνας, ἀ. Σκαραβαῖος, ἀ.

Ἡ ***Διάπλασις ἀσπάζεται*** τοὺς φίλους της: ***Μὴ μοῦ Ἅπτου*** (ἐκτὸς ἀπὸ παιδικὸ πνεῦμα—ἔτσι λέμε μεῖς τὰ «ἔξυπνα καὶ τὰ κουτὰ» ἄλλων περιοδικῶν—στέλνεις καὶ Μαγικὴ Εἰκόνα καὶ Αἴνιγμα' ἀλλ' αὐτὰ εἶναι Ἀσκήσεις, καὶ τέτοιες δὲν εἶναι δεκτὲς τώρα' θὰ στείλῃς μόνον ὅταν θὰ προκηρυχθῇ ὁ σχετικὸς Διαγωνισμός, καὶ σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες ποὺ θὰ ἰδῇς στὴν προκήρυξη') ***Γλυκοχάραμα*** (μοῦ ἄρεσε, σοῦ τὸ ἐνέκρινα καὶ περιμένω') ***Φάρον*** (σ' εὐχαριστεῖ πολὺ ὁ Ἀνανίας, ποὺ θυμήθηκες πὼς γιορτάζει τὰ γενέθλιά του στὶς 29 Φεβρουαρίου—κάθε τέσσερα χρόνια!—καὶ τοῦ ἔστειλες μιὰ τόσο ὡραία καρτὰ μὲ «καρδιόβγαλτες» εὐχές') ***Λέοντα*** (σοῦ τὸ ἐνέκρινα καὶ χαίρω πολὺ') ***Τρεχαντήρι, Κόκκινον Παλιάτσον, Λεωνίδαν, Ζουλίγκαν*** κτλ. κτλ.

> **ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ:**
>
> **Ἡ συνδρομὴ γιὰ τὴν Α'. τριμηνία τοῦ 1944 ἔγινε δρ. 50.000. Ὅσοι τὴν χρωστοῦν ἀκόμη, καλὰ θὰ κάμουν νὰ τὴν πληρώσουν ὡς τὸ τέλος Μαρτίου. Γιατὶ μετὰ τὴν τελευταία αὐτὴ προθεσμία, ἡ Α' τριμηνία, καθὼς καὶ κάθε ἄλλη προηγούμενη ποὺ τυχὸν καθυστερεῖται, θὰ πληρώνεται στὴν τιμὴ ποὺ θὰ ὁρισθῇ γιὰ τὴν Β' τριμηνία, καὶ ποὺ πιθανώτατα θὰ εἶναι αὐξημένη.**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 302ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τέλους Μαΐου.

33. Δεξίγριφος

Τὸ κεφάλι κάποιο ψάρι,
Ἡ οὐρὰ κάποιο νησί'
Κι' ὅμως τ' ὅλο εἶναι πουλί,
Ποὔχει μάλιστα τὴ χάρη,
Κάπου-κάπου, νὰ μιλῇ.

Ἀγγελιαφόρος τῆς Νίκης

34. Στοιχειοτονόγριφος

Μὲ ΟΥ περισπωμένη,
Κορυφὴ στὴν ἐκκλησία
Ἢ σ' ἄλλ' ὅμοιο μνημεῖο'
Μὰ μ' Ε καὶ μὲ ὀξεία,
Κορυφή... μπουμπουνισμένη
Γιὰ τὸ φρενοκομεῖο.

Νικητὴς τοῦ Μέλλοντος

35. Μεταγραμματισμὸς

Ἀπὸ βασιλιά, θὰ φτιάξῃς,
Ποὔχε τέλος τραγικό,
Ἕνα μῆνα ἰδανικό,
Ἂν τὸ πρῶτο μόνο ἀλλάξῃς.

Κοσμοχαλαστὴς

36. Πυραμὶς

```
        +          =Φωνῆεν.
      * + *        =Ἐπίρρημα τόπου.
    * * + * *      =Ζωικὴ οὐσία.
  * * * + * * *    =Σοφὸς βασιλεύς.
* * * * + * * * *  =Μακεδ. στρατηγὸς
```

Οἱ σταυροὶ καθέτως ὑποζύγιον.

Μεσαιωνικὸς Ἱππότης

37. Κρυπτογραφικὸν

1234556784	= Νῆσος.
25276	= Ἁγία.
3416	= Ὄσπριον.
4534	= Γράμμα.
54584	= Ὁ λόγος.
65284	= Χώρα τῆς Πελοπον.
723356	= Μετέωρον.
856	= Στρατιωτ. σῶμα.

Λουλούδι τοῦ Ἀγροῦ

38. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τἀρχικά των νἀποτελοῦν εὐρωπαϊκὴν πρωτεύουσαν:

ὕψος, ἀρά, δραστήριος, ὑγεία, πικρός.

Ὑάκινθος

39. Γρῖφος

```
  αααα                  α
  α                  α     α
Τ αααα   σάκκε   Τ      ε      μά.
  α                  α     α
  αααα                  α
```

Ἀόρατος Ἄνθρωπος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τῶν φύλλων 10-11 καὶ 12-18 τοῦ 1943.

85. Ἀμφιάραος (ἀμφί, ἄρα, ὦς). — 86. Γέφυρα (γε, φῖ, Ρᾶ). — 87. Ἄκαστος - ἄκαυστος. — 88. Τὸ κλῆμα, τὸ *σταφύλι καὶ τὸ κρασί*. — 89.

```
Ν Ε Κ Υ Σ Ι Α
Ι   Ι   Π   Ν
Κ Α Μ Π Α Ν Α
Η   Ω   Ρ   Ν
Τ Ο Λ Σ Τ Ο Ι
Α   Ι   Ο   Α
Σ Τ Α Μ Ν Ο Σ
```

90. ***Ἰδοὺ ἡ Ρόδος ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.*** (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον ἐκ τῶν ἄνω, βουστροφηδόν). — 91-97. ΙΑΣΩΝ - ΠΕΤΟΣ - ΗΝΙΟΧΟΣ (Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Ι: ἸσΗμερινός, Ἀ·Ι·Νστάιν, ΠρΙσμα, ἘνΟΙκιον, ΤεΧνΙκή, ὉμΟνοΙΑ, ΣοΣιαλΙσμός).— 98. ΑΤΤΙΛΑΣ - ΝΑΥΣΙΚΑ - ΑΚΡΑΓΑΣ (ἈΝΑπαιστος, ΤΑΚιτος, ΤΥΡαννίς, ἸΣΑΐος, ΑΙΓνίτης, ἈΚΑθιστος, ΣΑΣσαντίδαι).— 99. Τέτοια ὥρα, τέτοια λόγια.—100. ***Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν*** (τᾶ σ' α, ἕκτον σ'ον).

101. Ἴβυκος (Ἥβη, Κῶς).—102. Κίνα - Σινᾶ.— 103. Μῦς - σῦς.— 104. Ὁ Πύρρος ἢ Πύρρα.—105.

```
  Α       Σ       Σ       Α
    Σ       Η       Ο       Ι
      Σ   Γ       Γ       Μ
Υ   Ι   Ο   Λ   Ρ   Ε   Α   Ω
  Λ       Δ       Α       Λ       Λ
    Ω       Υ       Ω       Ω
      Ν       Ξ       Ν       Ψ
```

106. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (ραφανίς, Ἱστορία, σοφιστής, τροφός, οἶστρος, φασιανός, Νηρηΐς, Ἥρα).— 107. ΚΑΣΣΙΟΣ (Κ·έρμα, Α·ἰών, Σ·αύρα, Σ·ορός, Ἴ·ασπις, Ὅ·μηρος, Σ·ῦς).— 108 - 114. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Η: Ἡρόδοτος, ἀΗδών, ἰσΗμερινός, κάμΗλος, ΜιχαΗλ, ΣαμουΗλ, ΣοφοκλΗς. — 115. ΙΚΤΙΝΟΣ - ΦΙΛΩΤΑΣ (ἸάΦεθ, ΚοΙλάς, ΤάΛαντον, ἸθΩμη, ΝάΤριον, ὉρΑτιος, ΣέΣωστρις). — 116. Ὅποιος πεινάει καρβέλια ὀνειρεύεται.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Οἱ νέοι ὅροι: Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία μεγαλυτέρα τῶν 15 στίχων, καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φύλλον. Τιμολόγιον: Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα, δρχ. 10.000. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 1000 δρ. ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ, δρ. 2.000 μὲ παχέα καὶ 3.000 δρ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5.000.

[ΜΔ - 76]

Σ τὶς ἀγαπημένες μου ἐξαδέλφες *Φανὴ* καὶ *Εὔα* εὐχομαι χρόνια πολλά.

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ

[ΜΔ - 77]

Ἀλληλογραφοῦμε μὲ κορίτσια ἀπὸ ἡλικίας 13—16 ἐτῶν. Γράφατε Φιλελλήνων 23 Ἀθήνας, Ἀλίκην Σταμούλη.

Ἴβὰν Φαντομάς

[ΜΔ - 78]

Διαπλασόκοσμε, μπαίνοντας ἀπὸ σήμερα στὸν κόσμο σου καὶ θέλοντας νὰ ἀπαλληθεύσω τὸ ψευδώνυμό μου ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ τὴ Μεγάλη Τάξη. Οἱ Γενναῖοι θὰ φανοῦν γράφοντάς μου. Δίδα Ἀναστασίαν Εὐκαρπίδου, Πόντου 10. Ἀθήνας (6) διὰ

Σκάνδαλο

[ΜΔ - 79]

Υ ἀκινθε, λυπούμεθα γιὰ συμπεριφορά σου.

Ἐσμεράλδα, Ἰζόλδη

[ΜΔ - 80]

Διαπλασόπουλα. Κρυμμένες πίσω ἀπὸ τὰ μυρωμένα λουλούδια μας, σκορπᾶμε μύρα καὶ δροσιές. Πίσω ὅμως ἀπὸ ὅλα αὐτά, ὑπάρχουν πολλὰ-πολλὰ ἀγκάθια. Προσοχὴ ἀπὸ τὴν κατασκοπεία μας!

Λουλουδένια Αὐγή
Λουλουδένια Ὑπαρξις

[ΜΔ - 81]

Διαπλασόκοσμε *Προσοχή!* Εἰσερχόμενος εἰς τὴν κίνησιν χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες. Καὶ ἀρχίζω τὴν δράσι μου κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὴ παρθένα δάφνη τοῦ βασιλείου μου.

Ἀλληλογραφῶ μὲ παιδιὰ ἡλικίας 12—14 χρόνων. Γράφατε ὁδὸς Ταρσοῦ 24, Ἀθήνας (8).

Προσοχή! Προσοχή!

Μέγας Διαγωνισμὸς Μεταφράσεως εἰς τὰ Ἀγγλικὰ ἢ Γαλλικὰ ἀπὸ τὸ 2 καὶ 3 φύλ. 1943. «Ὁ Νίκαρος ὁ φαταούλας». Προσοχή! Μόνον τὸ πρῶτο βραβεῖον 150.000 δρχ. Δ/σις ἢ ἄνω. Συμμετοχὴ 8000. Προθεσμία της τέλος Ἀπριλίου. Ὁ κίτρινος . . .

Κυρίαρχος τῆς Ζούγκλας

[ΜΔ - 82]

Ἰδοὺ ἡ λύσις.

Καὶ τὰ δυσκολόλυτα αἰνίγματα λύονται ἀμέσως μὲ τὸν πίνακα θεῶν, ἡρώων, συγγραφέων, βασιλέων, φυτῶν, στρατηγῶν, ποιητῶν, νυμφῶν, ζώων, ἰατρῶν, πτηνῶν, φιλοσόφων, προφητῶν, ζωγράφων κτλ.κτλ. ποὺ δημοσιεύεται εἰς τὸ Ἐγχειρίδιον Σταυρολέξων μ' ἐπὶ πλέον ὁδηγίας διὰ τὰ καλύτερα σταυρόλεξα Δρ. 10000. Διάπλασις τῶν Παίδων ἢ βιβλιοπ. Ἐλευθερουδάκη, Σαλιβέρου, Σιδέρη ἢ γράψατε: Κ. Κουκκίδην, Κλεομένους 2, Ἀθῆναι.

[ΜΔ - 83]

Βαρκούλα τοῦ Βοσπόρου ἀλληλογραφοῦμε; Γράψε. Δίδα Ἐλπινίκην Πλουμῆ, Μάρκου Μπότσαρη 23 Ἀθήνας (4) διὰ

Τρεχαντήρι

[ΜΔ - 84]

Διαπλασόπουλα

Τὰ «Εὔθυμα Ἑλληνόπουλα» ἵδρυσαν τὸ σύλλογό τους. Ἐλᾶτε καὶ σεῖς νὰ εὐθυμήσετε. Δεκτὰ μέλη ὡς 14 ἐτῶν. Δ/σις Ἀνδρομάχης 96 Καλλιθέα. Τηλ. 768.478.

Τὸ
«Εὔθυμα Ἑλληνόπουλα»

[ΜΔ - 85]

Ἰδρύεται *παμμακεδονικὸ* διαπλασιακὸ μέτωπο,

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΠΡΟΣΚΟΠΑΚΙ

ποὺ θὰ συνδέσῃ ὅλους ἀνεξαίρετα τοὺς συλλόγους τῆς πόλης μας, σὲ φιλικὴ συνεργασία.

[ΜΔ - 86]

Ἀτρόμητη *Ἑλληνοπούλα* μιὰ ποὺ ἡ μοῖρα τόφερε νὰ ἔχουμε τὸ ἴδιο ψευδώνυμο ἀλληλογραφοῦμε; Ἢ δημοσιεύσατε ἐδῶ τὴν διεύθυνσή σας, ἐὰν βέβαια θέλετε ἢ γράψατε στὴν διεύθυνση: Κον Νίκον Μαράκην, Εὐγενίου Καραβία 22, Πατήσια, Ἅγιος Λουκᾶς διὰ ΑΕ.

Ἀτρόμητο Ἑλληνόπουλο

[ΜΔ - 87]

Σὲ κάποιο πευκόφυτο ἀκρογιάλι τοῦ Κορινθιακοῦ, βρίσκονται μαζεμένες 12 διαπλασοπούλες ποὺ

Σᾶς ἀναγγέλλουν τὴν ἵδρυση ἑνὸς Συλλόγου ἀποτελουμένου μονάχα ἀπὸ κορίτσια

«ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΥΚΙΑ»

Πρόεδρος *Ἀνεζίνα*
Ἀντιπρόεδρος *Ροδανθοῦσα*
Γραμματεὺς *Κόρη τοῦ Νέβα*
Ταμίας *Σανθὴ Χίμαιρα*
Ἐπίτιμο μέλος *Θερινὴ Ὀπτασία*
ΜΕΛΗ *Πληγωμένη Πεταλούδα, Γαλάζια Σκιά, Κορίτσι-Χιοῦμορ, Μενεξεδένια Πολιτεία, Σφίγγα, Ἀκτὴ τῆς Νοσταλγίας, Ἀστρούλα.*

Ὁ Σύλλογός μας γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο στέλνει τὶς πιὸ θερμὲς εὐχὲς σ' ὅλους τοὺς διαπλασιακοὺς Συλλόγους.

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΥΚΙΑ

[ΜΔ - 88]

Π*ροσοχή!!!*

Τὸν καιρὸ ποὺ ἔστειλα τὸν πρῶτο διαγωνισμό μου ἦταν μόλις 25-1-44. Τὸ πρῶτο βραβεῖο ἦταν 100.000 δρχ. ἡ δὲ συμμετοχὴ 2000 δρχ. Τώρα κανόνισα τὸ πρῶτο βραβεῖο ὅσο καὶ ἡ τιμὴ ἑνὸς τόμου τῆς Διαπλάσεως. Π. χ. 17-2-44 200.000 δρχ.

Προθεσμία ἕως τέλος Ἀπριλίου καὶ ὄχι 10 Μαρτίου.

Στέλνω φιλικὸν χαιρετισμὸν εἰς ὅλους-ες ἰδίως τὰ ἀγαπητὰ διαπλασόπουλα Πειραιῶς ποὺ ἀσφαλῶς γίνηκαν Ἀθηναῖοι.

Χαῖρε, χαῖρε διαπλασόκοσμε, τὸ 1944 μᾶς φέρνει τὴν παθητὴ χαρὰ τῆς Εἰρήνης. 17-2-44 Ἀθῆναι.

Κυρίαρχος τῆς Ζούγκλας

[ΜΔ - 89]

Ο *1ος μου διαγωνισμὸς*

Νὰ ἀναλύσετε τὶς τέσσερες πρῶτες στροφὲς τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου.

Προθεσμία ἕως τέλος Ἀπριλίου. Συμμετοχὴ 2000 δρχ. Βραβεῖα ἀναλόγως. Διεύθυνσις (ΜΔ 29).

Λάβαρον τοῦ Ἀρκαδίου

[ΜΔ - 90]

Π*ικάντικο Πνεῦμα,*

Μ. Μ. ἔστειλα, ἔλαβες;;

Ἀγριολούλουδο

[ΜΔ - 91]

Μπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ες καὶ ἀνταλλάσσω Μικρὰ Μυστικά. Στεῖλτε πρῶτοι. Ἡ διεύθυνσίς μου εἶναι: Ἀθηνᾶ Δημητρέα διὰ Ἀνθισμένο Γιασεμί, Παιωνίου 38, Ἀθῆναι.

Ἀνθισμένο Γιασεμί

[ΜΔ-92]

Διασχίζων τὸ πέμπτο διαπλασιακὸ ἔτος μου χαιρετῶ ὅλους ὅλες.

Δύκειος Ἀπόλλων
«Τριανδρίας»

[ΜΔ - 93]

Εἰσερχομένη στὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες μεσαίας τάξεως Δ/σις Δουκίαν Καλλίρη, Εὐαγγελιστρίας 2 Ἀθήνας (1).

Ἀγνὴ Καρδιά

[ΜΔ - 94]

Τόσο καιρὸ εἶχα ἀποτραβηχθῆ ἀπὸ τὴν κίνηση. Φέτο ὅμως θὰ λάβω μέρος σ' ὅλη τὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως. Ὁποιος θέλει ἂς μοῦ γράψῃ Καίτην Λαβίδα Ζωοδόχου Πηγῆς 42. Ἀθήνας (2) διὰ

Τρελλὴ Τυρολέζα

[ΜΔ-95]

Πρωτομπαίνοντας στὸν ὁλάνθιστο κῆπο τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους-ες, στέλνοντας ἕνα φιλικὸ χαιρετισμὸ σὲ ὅλους τοὺς φίλους μου.

Μικρὸς Λογοτέχνης

[ΜΔ - 96]

Η ΘΕΡΙΝΗ ΟΠΤΑΣΙΑ

χαιρετᾶ τὰ ἀγαπημένα της Διαπλασόπουλα-ες καὶ πρωτομπαίνοντας στὴ ζωή τους ἀλληλογραφεῖ μὲ ὅλους-ες· στεῖλατε πρῶτοι

Ἑλένην Μουτσοπούλου Ἐυλόκαστρον διὰ

Θερινὴ Ὀπτασία

[ΜΔ - 97]

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῆς Διαπλάσεως σᾶς φέρνω καθαρὸν ἀέρα ἀπὸ τὴν δροσόλουστην νῆσον τοῦ Αἰγαίου Σκίαθον καὶ χαιρετῶ ὅλους-ες.

Σκιαθίτικο Ἀγέρι
«Εὐθύμων Ἑλληνόπουλων»

[ΜΔ - 98]

Εὐχόμαστε σὲ ὅλους-ες, τὸ νέον ἔτος εὐτυχισμένο.

Μικρὸς Ἀσυνόμος, Μυρτούλα, Ἀγριολούλουδο, Κοχυλάκι, Χιονούλα

[ΜΔ 99]

Αὐγερινέ, Ὠρίων, Μυστήρι, ἀλληλογραφοῦμε;

Ἀνήσυχη Καστανούλα, γράμμα ἔστειλα, ἔλαβες; Δ/σις (ΜΤ 507).

Ἄθμητος

[ΜΔ - 100]

ΑΘΑΝΑΤΟ ΣΟΥΓΑΙ, τί γίνεται ἡ Ἰωάννα ἡ χαζή;;

ΚΥΡΙΕ Χ, ἔλυσες ποτὲ τὴν ἐξίσωσή σου νὰ δῇς τί ἀξίζεις;

ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ, πῶς πάει ἡ ἀεροθεραπεία;

ΤΖΟ καὶ ΓΕΡΑΝΟΣ
τῶν «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ»

[ΜΔ - 101]

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Κυκλοφόρησε καὶ πουλιέται στὴν Διάπλαση.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: *Ξανθὸς Ἱππότης*